

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

Årsberättelse om det nordiska samarbetet 2020

Till Finlands delegation
i Nordiska rådet

LIVE: Covid-19 – the Nordics and globally

The stream will start at 18:00 (CET) on 27 October:

FN:s generalsekreterare António Guterres vid en videokonferens med de nordiska statsministrarna och Nordiska rådets medlemmar den 27 oktober 2020.

Omslagsbild: De nordiska samlarbetsministrarna vid MR-SAM-mötet i Köpenhamn den 4 februari 2020.
Foto: Mary Gestrin/norden.org.

Årsberättelsen har utarbetats utifrån sammandrag som olika ministerier, organisationer och sekretariatet för nordiskt samarbete har lämnat in.

Förord

År 2020 gick till historien när världen drabbades av den oförutsett utbredda och svåra coronapandemin. Det var också det första året då den vision för det nordiska samarbetet som godkändes 2019 gav riktlinjer för samarbetet. Även om pandemin påverkade arbetet i stor utsträckning, stod visionens budskap i centrum för verksamheten tydligare än tidigare. De nordiska ländernas vision är att bli världens mest hållbara och integrerade region före 2030.

År 2020 var Danmark ordförandeland i Nordiska ministerrådet med rubriken "Framtidens lösningar tillsammans". Färöarnas och Grönlands självstyrelser deltog i ordförandeskapet. I sina ordförandeskapsprojekt fokuserade Danmark på kustsamhällenas hållbarhet, energilösningar för små samhällen och ungdomarnas ställning.

I mars 2020 stängdes Nordiska ministerrådets sekretariat i Köpenhamn på grund av coronapandemin. Generalsekreterare Paula Lehtomäki med personal övergick till distansarbete. I och med att coronaläget försämrades intensifierades det nordiska informationsutbytet betydligt och möten ordnades mer frekvent samtidigt som de i huvudsak ordnades digitalt. De begränsningar av rörelsefriheten som infördes i och med pandemin var en betydande faktor för det nordiska samarbetet och särskilt för gränssamhällena. Vid de extrainsatta ministermötena, som hölls både formellt och informellt, fokuserade man särskilt på att uppdatera lägesbilden om coronaviruset och diskutera de planerade åtgärderna.

Helsingfors 7.4.2021

Thomas Blomqvist

Minister för nordiskt samarbete och jämställdhet

Innehållsförteckning

Förord	3
POLITISKA RIKTLINJER OCH UTRIKES FRÅGOR.....	
Statsministrarnas samarbete	5
Samarbetsministrarnas samarbete	6
Utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiskt samarbete	8
Samarbete i utvecklingsfrågor	9
Regionalt samarbete: Baltikum och nordvästra Ryssland	10
Arktiskt samarbete	11
Varumärkesbyggande och landsbild	11
SEKTORSAMARBETE.....	
Kultursamarbete	12
Utbildnings- och forskningssamarbete	13
Miljö och klimat	14
Närings-, energi- och regionalpolitik	16
Ekonomi- och finanssektorn	19
Fiske och vattenbruk, jordbruk, livsmedel och skogsbruk.....	19
Social- och hälsovårdspolitik.....	21
Jämställdhetsamarbete.....	23
Arbetslivsrelaterat samarbete	24
Lagstiftningssamarbete och annat rättsligt samarbete	26
Digitalisering	27
ANNAT NORDISKT SAMARBETE	
Gränshinderarbete	29
Hållbar utveckling	33
Konsumentfrågor	34
Transport	34
Gränssäkerhet.....	35
Invandrings- och medborgarskapsärenden, inkl. invandring och	
flyktingsamarbete	35
Samarbete i anslutning till integration av flyktingar och invandrare	36
Samarbete inom räddningsväsendet.....	37
Polissamarbete samt polis-, tull- och narkotikasamarbete	38
Samarbete i samiska frågor	39
Ungdomssamarbete	40
Främjande av det svenska språket	42
BILAGOR	
Nordiska ministerrådets budget 2020	45
Nordiska möten, seminarier och konferenser 2020	46

POLITISKA RIKTLINJER OCH UTRIKES FRÅGOR

Statsministrarnas samarbete

Under 2020 träffades statsministrarna inte fysiskt, utan pandemisituationen diskuterades under videomöten som hölls två gånger.

Vid mötet i juni uppdaterade statsministrarna lägesbilden av coronapandemin som fått sin början under våren och om hur den sköttes i varje nordiskt land. Mot sommaren var pandemins första våg på väg att ge med sig i nästan alla de nordiska länderna. Under mötet lyfte Finland fram ett initiativ om att intensifiera det nordiska försörjningsberedskaps- och beredskapsarbetet under sitt eget ordförandeskap 2021.

I oktober, när Nordiska rådets traditionella sessionsvecka ställdes in, presenterade statsminister Marin Finlands ordförandeskapsprogram för Nordiska ministerrådet 2021 vid ett digitalt möte mellan statsministrarna och Nordiska rådets presidium. Vid statsministrarnas möte betonade statsministrarna vikten av nära kontakt och erfarenhetsutbyte i åtgärderna mot pandemin i Norden. Statsministrarna fick rapporter om de nordiska pensionsfondernas åtaganden för gröna investeringar och godkände en deklaration med fokus på ämnet.

De nordiska statsministrarna och FN:s generalsekreterare António Guterres deltog också som virtuella gäster i Nordiska rådets informella session om coronavirusets globala effekter. Guterres, som inledde diskussionen, betonade Nordens roll som stöd för ett effektivt multilateralt system. De nordiska länderna är också en viktig förebild i arbetet mot klimatförändringen. När det gäller coronavaccinet är det viktigt att den globala tillgången tryggas på ett rättvist sätt.

I oktober kom statsministrarna också överens om att gemensamt kommunicera om den nära kontakten mellan de nordiska länderna. Det budskap som Sverige koordinerade i slutet av året återspeglar väl den spricka som de restriktioner som införts på grund av pandemin, inklusive resebegränsningarna mellan länderna, orsakat i det nordiska samarbetets hörnsten, den fria rörligheten och de nära förbindelserna mellan våra länder samt den politiska viljan att lindra problemen och förnya engagemanget i Nordens integration.

Statsministrarnas meddelande om det nordiska samarbetet på Stefan Löfvens Facebooksida den 7 december 2020:

”Coronapandemin har gjort att vi alla behöver ändra vårt sätt att leva. Det gäller inte minst människor som är beroende av öppna gränser mellan de nordiska länderna. Arbetspendlingen, handeln och besöken mellan länderna har prövats hårt.

Jag och de övriga nordiska statsministrarna och ledarna för de tre självstyrande regionerna är överens om att Norden ska bli världens mest integrerade region. Vi har nära sammanflätade traditioner, kultur och sätt att leva på. Vi är länder och grannar som bryr oss om varandra. Det ska vi fortsätta göra.

Det nordiska samarbetet är viktigt för alla oss nordbor. Under krisen har varje land fattat egna beslut baserat på situationen i sitt eget land för att hindra smittspridning och skydda sin befolkning, det är något som ska respekteras. Men i krisen har våra länder försökt att samarbeta och hålla varandra uppdaterade för att underlätta situationen.

En dag kommer det vara möjligt att resa, handla och umgås som vanligt mellan de nordiska länderna. Våra länders släktskap är djupt rotat. Vår vänskap och samhörighet kommer att fortsätta också långt efter denna pandemi.”

Den 27 oktober 2020 presenterade statsminister Sanna Marin Finlands ordförandeskapsprogram vid ett videomöte mellan de nordiska statsministrarna och Nordiska rådets presidium.

Samarbetsministrarnas samarbete

De nordiska samarbetsministrarna har lett beredningen av den nya vision som styr det nordiska samarbetet och dess handlingsplan. Visionen "Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region år 2030" delas in i tre strategiska prioriteringar: ett grönt Norden, ett konkurrenskraftigt Norden och ett socialt hållbart Norden, och i dess handlingsplan ingår 12 mätbara mål som är kopplade till dem.

De åtgärder som visionen prioriterar för att lösa miljökrisen omfattar hållbar energiproduktion och koldioxidneutralitet, gröna transporter, hållbara livsmedelssystem samt biobaserad och cirkulär ekonomi. Ett av målen i visionen är dessutom jämställdhet och bland annat betonas digitalisering och stärkande av den nordiska välfärden och de demokratiska värderingarna.

Vid mötet i februari deltog samarbetsministrarna i evenemanget State of the Nordic Region och fick en översikt över aktuella nordiska frågor ur ungdomarnas synvinkel. Samarbetsministrarna stärkte visionsarbetet vid sitt möte genom att besluta om preliminära budgetramar för olika sektorer för de kommande fyra åren. I och med beslutet syns visionen i verksamheten i form av budgetändringar och stärks stegvis. Samtidigt stärks det tvärsektorieella arbetet med en separat finansiering av visionen.

Under året sammanträdde samarbetsministrarna utöver de sedvanliga fyra mötena tre gånger i form av extrainsatta möten, och dessutom genomfördes bilateral samordning av begränsningarna i gränstrafiken. Från och med det extrainsatta mötet i mars diskuterades coronapandemins inverkan på samarbetet vid varje ministermöte.

Visionens handlingsplan för 2021–2024 godkändes vid mötet i september och man kom överens om att konsekvenserna av besluten följs upp. Halvtidsöversynen av visionens verksamhetsplan kommer 2022. Då kan man överväga att justera riktlinjerna. I sin helhet var samarbetet fortsatt intensivt. Finland förberedde sin kommande ordförandeskapsperiod medan stor osäkerhet rådde. Krisen lyfte också fram fler nya samarbetsområden där koordineringen kunde intensifieras, såsom hur beslutsfattandet under kriser påverkar det nordiska samarbetet och gränssamhällena samt samhällets försörjningsberedskap och beredskap.

De nordiska samarbetsministrarna vid evenemanget State of the Nordic Region vid MR-SAM-mötet i Köpenhamn den 4 februari 2020. Bild: Norden.org.

Utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiskt samarbete

De nordiska länderna är Finlands närmaste internationella samarbetspartner. Det utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet är omfattande och intensivt. Den centrala värdegrunden för Finlands utrikespolitik är densamma som i de övriga nordiska länderna; det centrala är att främja mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen, demokrati, fred, frihet, tolerans och jämställdhet i all internationell verksamhet.

Finland har nära förbindelser med de övriga nordiska länderna på alla nivåer och inom utrikespolitiken förs [täta diskussioner](#). I fråga om de diplomatiska beskickningarna samarbetar man också i innehållsfrågor, samarbetsprojekt och har även gemensamma lokaler, av vilka det mest kända exemplet är de nordiska ländernas gemensamma ambassadområde i Berlin. I och med coronakrisen var hemskickandet av medborgare ute i världen ett starkt nordiskt samprojekt våren 2020. Det nordiska samarbetet inom FN är särskilt påtagligt. Alla de nordiska länderna betonar vikten av klimatfrågor och jämställdhet på bred front i utrikespolitiken.

År 2020 var Danmark ordförande för det nordiska samarbetet (N5). Det danska ordförandeskapets första utrikesministermöte för N5 hölls virtuellt den 26 mars. På N5-mötet diskuterades covid-19 och det konsulära samarbetet. Under året hölls flera virtuella möten. År 2019 beslöt utrikesministrarna att inleda en ny nordisk utrikes- och säkerhetspolitisk utredning. Björn Bjarnason från Island fick i uppdrag att göra den. Rapporten blev klar sommaren 2020 och dess teman är klimatförändringen, hybridhot och cyberfrågor samt stärkande och förnyande av det multilaterala samarbetet och det internationella regelbaserade systemet.

Nordiskt försvarssamarbete

År 2020 var Danmark ordförande för det nordiska försvarssamarbetet, Nordefco. Även om coronakrisen också färgade försvarssamarbetet kunde nästan alla planerade möten genomföras tack vare Nordefcos datasäkra videoförbindelse. Nordefcos verksamhet styrs av dokumentet Vision 2025 som försvarsministrarna undertecknade 2018. Visionens mål är att utgående från gemensamma säkerhetsaspekter och med hjälp av ett effektivt samarbete stärka varje lands nationella försvar samt deras förmåga att samarbeta under fred, kris och konflikt. Att utvidga samarbetet till att även omfatta kris- och konfliktsituationer är en ny målsättning i det nordiska försvarssamarbetet.

Utvecklingen av samarbetsförmågan under en kris och konflikt var också en av prioriteringarna under det danska ordförandeskapet. Den kriskonsultationsmekanism mellan försvarsministerierna som infördes 2019 aktiverades tre gånger under 2020: På Sveriges initiativ i januari på grund av situationen i Irak och på Danmarks initiativ två gånger under våren på grund av covid-19-pandemin. Våren 2020 valdes den militära rörligheten till ett testprojekt. Under Finlands ordförandeskap 2021 granskas möjligheterna att utveckla samarbetet under en kris och konflikt. Under Danmarks ledning utarbetades dessutom en plan för de tre följande åren (2021–2023) för att organisera diskussioner och övningar om beslutfattande en gång per år inom ramen för Nordefco.

Under sitt ordförandeskap strävade Danmark efter att främja de transatlantiska relationerna, vilket också är ett av målen för Vision 2025. Det mest centrala projektet på detta område var beredningsarbetet för att ingå ett nytt intentionsavtal på politisk nivå mellan de nordiska länderna och Förenta staterna gällande flygvapenövningen *Arctic Challenge Exercise (ACE)*. Första ACE ordnades 2013 och det är numera en av Europas största flygkrigsövningar. År 2019 uppnådde ACE kravnivån Flag som fastställdes av Nordefco. Målet med det nya intentionsavtalet är att bekräfta att den uppnådda nivån på krävande luftstridsövningar eftersträvas även i fortsättningen och att Förenta staterna är redo att fortsätta stödja Norden i upprätthållandet av nivån. Under tecknandet av intentionsavtalet sköts upp till 2021.

Ett annat prioriterat område under det gångna året var att fördjupa cybersamarbetet. I anslutning till detta mål inrättades i början av året en ny tillfällig arbetsgrupp som lämnade in en slutrapport om cyberutbildning och erfarenhetsutbyte till Nordefcos politiska styrkommitté i slutet av året.

Sverige, Danmark, Norge och Finland undertecknade ett avtal om exportkontroll av försvarsmateriel, som är ett underavtal till det nordiska avtalet om samarbete på försvarsmaterielområdet från 2015. Syftet med bilagan om exportkontroll är att underlätta och förenkla överföringen av försvarsmateriel mellan bilageparterna samt främja försörjningsberedskapen och genomförandet av gemensamma anskaffningar. Sverige, Norge och Finland har tidigare ingått ett underavtal om försörjningsberedskap. År 2020 beslöt även Danmark att ansluta sig till avtalet där man kommer överens om ordnande och utveckling av försvarets försörjningsberedskap och om praktiska åtgärder, och i avtalet uttalas principen om ömsesidigt försörjningsberedskapsstöd. Avtalets gäller varor och tjänster för försvarets bruk.

Aktivt partnerskap med den nordiska försvarsindustrin samt utnyttjande av relevanta instrument, såsom Europeiska försvarsfonden (EDF), för att utveckla kapaciteten är ett långsiktigt mål för det nordiska försvarssamarbetet. Under det danska ordförandeskapet inleddes en diskussion om möjligheterna till nordiskt försvarsmateriel- och industrisamarbete inom ramen för EDF. Inom försvarsmaterielområdet genomfördes dessutom det nordiska stridsuniformprojektet Nordic Combat Uniform (NCU). NCU är den första nordiska upphandlingen där fyra länder deltar.

Finland är ordförandeland för Nordefco 2021.

Samarbete i utvecklingsfrågor

De nordiska utvecklingsministrarna har under 2020 sammanträtt i genomsnitt en gång i månaden för att diskutera aktuella utvecklingsutmaningar och gemensamma åtgärder som behövs för ett hållbart och inkluderande stöd för återhämtningen från covid-19-pandemin i utvecklingsländerna. Utvecklingsministrarna har tillsammans främjat i synnerhet samarbetet *Building back better and greener*. Temats tre underarbetsgrupper inom hälso-, jämställdhets- och klimatsektorerna funderar på konkreta samarbetsmetoder på ämbetsmannanivå. Även främjandet av tillgången till vaccin samt aktuella humanitära kriser (t.ex. Etiopien) fanns med på diskussionsagendan.

Nordiskt samarbete i utvecklingsbanker

De nordiska länderna ingår samma röstningsgrupp i Världsbanken och i de regionala utvecklingsbankerna (Afrikanska utvecklingsbanken, Asiatiska utvecklingsbanken, Latinamerikanska utvecklingsbanken). Utvecklingsbankerna är som helhet mycket stora globala aktörer inom utvecklings-samarbete. I dessa bankers röstningsgrupper, där även andra länder ingår, är det nordiska samarbetet i ställningstagandet omfattande och regelbundet. De nordiska länderna har tillsammans bidragit till att utvecklingsbankernas coronaåtgärder har beaktat bland annat jämställdhet mellan könen och klimatförändringen.

Nordiska utvecklingsfonden (Nordic Development Fund) stöder globalt klimatarbete

Huvudmålsättningen med Nordiska utvecklingsfonden NDF:s verksamhet är att stödja utvecklingsländerna i att bromsa klimatförändringen och anpassa sig till den. År 2020 kom NDF överens om en ny strategi för åren 2021–2025, enligt vilken Afrika kommer att prioriteras i verksamheten och minst 60 procent kommer att riktas till Afrika söder om Sahara. Likaså riktas minst hälften av finansieringen till anpassningsfrämjande projekt. Enligt strategin främjar NDF samnordiska prioriteringar och principer – främjande av jämställdhet mellan könen är ett viktigt genomgående tema. Hösten 2020 godkände Nordiska ministerrådet en tilläggsfinansiering på sammanlagt 350 miljoner euro (för åren 2021–2030). Finlands andel av detta är 58,1 miljoner euro. Den senaste kapitaliseringen skedde 2000. I slutet av 2020 bestod NDF:s portfolio med klimatprojekt av 122 projekt (avslutade eller pågående) med ett totalvärde på 428 miljoner euro. Av dessa projekt har 74 procent riktats till den offentliga sektorn i utvecklingsländerna och 26 procent har varit investeringar i den privata sektorn. Av NDF:s projektpartner har 69 procent varit multilaterala utvecklingsbanker. Av projekten har 17 procent varit inriktade på att bromsa klimatförändringen, 21 procent på anpassning till klimatförändringen och 62 procent på bägge två. 53 procent av NDF:s projektportfölj är riktad till Afrika. År 2020 fattade NDF fem nya projektbeslut till ett värde av 26 miljoner euro.

Regionalt samarbete: Program i Baltikum, Vitryssland, nordvästra Ryssland och grannarna i väst

Ministerrådets samarbete i **de baltiska länderna** var fortsatt aktivt. Många evenemang och mobilitetsprogram mellan de baltiska och de nordiska länderna måste flyttas fram på grund av coronapandemin. Ministerrådets kontor i Tallinn, Riga och Vilnius fortsatte sitt nära samarbete med de lokala nordiska ambassaderna. Stödet till media på minoritetsspråk fortsatte (i Ryssland och Litauen även på polska).

I **Estland** har Nordiska ministerrådets kontor 2020 bland annat lyft fram teman inom hållbar utveckling och grön övergång. Inom pandemins gränser har kontoret genomfört många olika, framåtblickande evenemang med inriktning på den lokala kontexten. Dessutom fortsätter Nordiska ministerrådets kontor i Estland att främja den ryskspråkiga befolkningens integration i samhället, bland annat genom sin filial i Narva. Man har beslutat att fortsätta stödja den ryskspråkiga tv-stationen en tid, varefter stödet minskar.

I **Lettland** främjade ministerrådet diskussionen om bland annat digitalisering, jämställdhet, matkultur, läskunnighet och bistod med översättningskostnaderna för den första barnboken på liviska. Dessutom gjorde de nordiska ambassadörerna en gemensam landskapsresa till Rezekne i Lettgallen, där Finland befrämjade ibrucktagandet av programmet Elements of AI på lettiska.

I **Litauen** koncentrerade sig kontoret 2020 särskilt på att främja hållbarhetsteman samt jämställdhet och kvinnors ställning i arbetslivet. Arbetet med barns rättigheter och ungas delaktighet fortsatte också. Under året stärkte kontoret också sin kompetens när det gäller att samordna verksamheten i Vitryssland, som hör till byråns ansvarsområde. I slutet av året beslutade samarbetsministrarna att utöka stödet för att stärka det civila samhället och demokratin i **Belarus**.

Nordiska ministerrådet fortsatte verkställandet av det förnyade samarbetsprogrammet för **nordvästra Ryssland** 2016. Projekten finansierades via programmen för Östersjön, Ryssland och det civila samhället. Huvudteman för dessa program är miljö, hälsa och kontakter mellan människor.

Genom programmet **Nordens grannar i väst** främjade ministerrådet samarbetet med Kanada, USA, Irland och Storbritannien med knappt 2 MDKK eller 260 000 euro. I verksamheten ingick bland annat samarbete mellan de nordiska beskickningarna i Washington, inklusive evenemanget Nordic Day och samarbete med Quebec i Kanada.

Arktiskt samarbete

Genomförandet av Nordiska ministerrådets arktiska samarbetsprogram fortsatte. Programmets primära mål är hållbar utveckling i det arktiska området. Det grundar sig på målen för Agenda 2030 för hållbar utveckling och tillämpar dem på den arktiska kontexten. Programmet har fyra teman: "Peoples, Planet, Prosperity, Partnerships".

År 2020 uppgår NMR:s arktiska projektbudget till cirka 9,4 MDKK eller 1,3 miljoner euro. Pengarna delades ut via allmän ansökan och utifrån medlemsländernas politiska prioriteringar. Viktiga projekt gällde bland annat miljön, klimatförändringen, åldrande, jämställdhet och ungdomar.

År 2020 fortsatte Island som ordförande för Arktiska rådet. Finland, Norge, Sverige och Danmark utarbetade var och en sina nya arktiska strategier. I samband med utarbetandet diskuterades strategiernas innehåll.

Varumärkesbyggande och landsbildssamarbete

De nordiska länderna har världens bästa regionala varumärke. Anholt-Ipsos Nation Brands Index, som mäter ländernas varumärkesvärde, konstaterade i sin publikation 2020 att Nordens utmärkta rykte anses lyfta alla länder i regionen i en internationell jämförelse. Det samnordiska profileringsarbetet lyftes 2014 upp till en

strategisk nivå på initiativ av de nordiska statsministrarna. Man kan se att profileringsarbetets betydelse förstås i allt större utsträckning i dag.

Målet med profileringsarbetet är att stärka Nordens globala synlighet och öka Nordens konkurrenskraft och internationella betydelse. Arbetet bygger på gemensamma nordiska värderingar. I profileringsstrategin för 2019–2021 konstateras att profileringen i allt högre grad ska vara kopplad till stöd för de politiska mål och projekt som är under beredning. Profileringen stöder genomförandet av Vision 2030, som godkänts av Nordiska ministerrådet.

Profileringsprojektet har egna digitala verktyg (<https://thenordics.com/toolbox>) och en webbplats (thenordics.com).

Ett nytt spetsprojekt är konceptet Nordic Talks, som lanserades i juli 2020. På grund av covid-19-pandemin ändrades formatet som ursprungligen planerats vara i stil med TED Talks till podcast-format och hittills har 14 avsnitt publicerats i serien. Podcasten lyfter fram frågor som är viktiga för Norden, särskilt med koppling till FN:s mål för hållbar utveckling. Podcasten Nordic Talks distribueras och marknadsförs till den internationella publiken i sociala medier. Podcast-inspelningarna har en egen webbplats (<https://www.nordictalks.com/>), och de finns också bland Apple-podcasterna och på Spotify.

År 2020 genomfördes en Open call-finansieringsansökan inom ramen för Nordic Talks med en totalbudget på 2 930 000 danska kronor. Intresset för att delta i projektet har varit stort. Hittills har 30 Nordic Talk-projekt beviljats stöd i 21 olika länder. De flesta projekten har varit webbevenemang. Över 50 nordiska ambassader deltog i dessa 30 projekt. Fast Track-ansökan som riktades till de nordiska ambassaderna måste avbrytas våren 2020 efter att covid-19-pandemin påverkat ambassadernas verksamhet. Före utgången av 2020 hade profilprojektet Fast Track mottagit och godkänt tre ansökningar.

SEKTORSAMARBETE

Kultursamarbete

Under Danmarks, Färöarnas och Grönlands gemensamma ordförandeskap färdigställdes det nya kulturpolitiska samarbetsprogrammet 2021–2024, som kulturministrarna godkände vid sitt möte den 28 oktober 2020. Utgångspunkten för samarbetsprogrammet "Konst och kultur – drivkraften för hållbar utveckling i Norden" är Nordiska ministerrådets nya "Vision 2030" med tillhörande strategiska prioriteringar: Ett grönt Norden, Ett konkurrenskraftigt Norden och Ett socialt hållbart Norden. I det nordiska kultursamarbetet vill man i fortsättningen bland annat öka barns och ungas kunskaper om grannländernas språk och kulturer, främja en hållbar livsstil genom branschövergripande samarbete samt stärka demokratin, delaktigheten och sammanhållningen i Norden.

Nordiska ministerrådets nya vision och tillhörande strategiska prioriteringar återspeglades också i den ekonomiska ramen. Man kommer att satsa allt mer resurser på den så kallade gröna agendan, medan de ekonomiska ramvillkoren för kultur- och mediasamarbetet försvagas. Under ordförandelands ledning diskuterades den

ekonomiska ramen för de kommande åren med Nordiska rådet och man arbetade också för att satsningen på aktiviteterna i den arktiska regionen skulle fortsätta. Förhandlingarna om den kommande ekonomiska ramen slutförs under Finlands ordförandeskap 2021.

Det nordisk-baltiska mobilitetsprogrammet för kultur förlängdes för åren 2021–2023. Programmet stöder mobilitet, residensverksamhet och uppkomsten av nätverk. Särskilt de baltiska länderna förespråkade aktivt att programmet skulle fortsätta. Det internationella samarbetet stärks också av det nya stödmoment som reserverats för den ekonomiska ramen och som gör det möjligt för de nordiska ambassaderna att tillsammans ordna program i sitt stationeringsland.

Covid-19-pandemin påverkade det nordiska kultur- och mediasamarbetet avsevärt, så i september 2020 beslöt man att reservera finansiering för två rapporter om ämnet. På grund av pandemin ordnades fjolårets ämbetsmänna- och ministermötena via videoförbindelse. Pandemin återspeglades också i ordförandelands program genom att alla aktiviteter inte kunde genomföras som planerat utan en del föll bort och en del ordnades i digital form.

Utbildnings- och forskningssamarbete

Huvudtemat inom utbildnings- och forskningssektorn under Danmarks ordförandeskap var ungas delaktighet i hållbara samhällen. Som en del av ordförandeskapets program ville man främja de nordiska ungdomarnas psykiska välbefinnande och även stärka det tvärssektoriella samarbetet med hälso- och socialområdet.

Covid-19 präglade arbetet både i praktiken och när det kom till innehåll. En del av verksamheten överfördes till nästa år och de fysiska mötena blev virtuella. Under året gjordes också ett betydande digitalt språng i det nordiska samarbetet trots att det förekom tekniska svårigheter inledningsvis. Covid19-pandemin var en stående punkt vid ämbetsmannamötena och ministermötet i slutet av året.

Verkställandet av ministerrådets vision samt beredningen av budgetramen för 2021–2024 krävde intensiv diskussion mellan medlemsländerna under året. Under våren ordnades två extra ämbetsmannamöten på temat prioriterade områden för undervisnings- och forskningsministrarnas förvaltningsområde under de kommande åren och finansieringen av genomförandet av NMR:s vision samt anslagen i förvaltningsområdets egen budgetram.

Undervisningsministermötet som planerats för våren flyttades fram till hösten och på grund av covid-19 ordnades det virtuellt den 3 december 2020. Huvudtemat för mötet var ungas skoltrivsel, dessutom diskuterades de inbördes effekterna av betyg och prestationskulturen samt betydelsen av gemenskap som en del av skoltrivseln.

Ämbetsmannakommittén för utbildning och forskning sammanträdde fem gånger, och det centrala i arbetet var:

- Innehållet i åtgärdsprogrammet för Nordiska ministerrådets vision inom undervisnings- och forskningsministrarnas förvaltningsområde

- Uppdatering av DIS-nätverkets (demokrati, inkudering och säkerhet) mandat
- Styrning och uppföljning av verksamheten i Nordplus-programmet och Nordic Master-programmen
- Stärka kvaliteten på högskoleutbildningen med hjälp av digitala metoder och verktyg, och vuxnas digitala färdigheter
- Utveckling av språksamarbetet, bland annat förnyelse av den språkpolitiska deklARATIONEN samt små språk

Miljö och klimat

År 2020 kom de första resultaten från genomförandet av ministerrådets miljö- och klimatsamarbetsprogram (2019–2024). Samtidigt bereddes genomförandet av ministerrådets nya vision. Visionen leder till att budgeten för miljö- och klimatsektorn fördubblas från 2020 års nivå fram till 2024, då den stiger med cirka 100 miljoner DKK per år (ca 13 milj. EUR).

Under Danmarks ledning genomfördes två ordförandeskapsprojekt inom miljö- och klimatsektorn under året. Det ena projektet fokuserade på att minska kryssningstrafikens miljökonsekvenser, det andra på att främja hållbar luftfart. Under ledning av miljöministeriet förberedde Finland sitt eget ordförandeskapsprojekt som främjar cirkulär ekonomi inom byggbranschen och som inleds 2021.

Covid-19-krisen påverkade framför allt sektorns mötesverksamhet. Ministermötena hölls på distans och från och med mars hölls även övriga möten digitalt. Partsmötena i anslutning till internationella miljö- och klimatavtal samt processer måste senareläggas. De nordiska länderna främjade dock förverkligandet av ambitiösa mål genom gemensamma ställningstaganden och genom att aktivt påverka för att till exempel åstadkomma ett globalt plastavtal.

På ministermötena diskuterades bland annat hållbar hantering av kemikalier och avfall efter 2020, klimatkonferensens partsmöte (COP26), grön återupplivning i samband med covid-19-krisen, ett eventuellt internationellt avtal om plast och mikroplaster i haven samt FN:s miljömöte 2021. Ministrarna diskuterade också de nordiska ländernas möjliga åtgärder för att främja hållbar flygtrafik. En separat ministerdeklaration gavs om utvecklingen av hållbar kryssningstrafik. I sina ställningstaganden betonade ministrarna dessutom betydelsen av internationell kemikaliehantering och hur brådskande åtgärderna för att förebygga nedskräpning av haven är. Beslutet att flytta fram partsmötet för klimatavtalet ett år fattades i april. Målet är att hålla COP 26 i november 2021. De nordiska länderna gav sitt stöd till de brittiska mötesförberedelserna och betonade vikten av nationella utsläppsminskningståtaganden.

På sitt vårmöte förde miljö- och klimatministrarna rundabordssamtal med representanter för nordiska pensionsbolag om privata gröna investeringar. Fler investeringar i grön övergång behövs för att uppnå målen i Parisavtalet. Vid hanteringen av covid-19-krisen behövs stimulans med hållbara metoder. Nordiska pensionsbolag och andra institutionella investerare kan svara på denna utmaning genom att föregå med gott exempel och ta på sig rollen som föregångare. Dialogen mellan de nordiska regeringarna och parlamentarikerna främjades vid det gemensamma mötet mellan ministerrådet och Nordiska rådets utskott för ett hållbart Norden.

Vid mötet diskuterades bevarandet av den biologiska mångfalden och EU:s program Europeisk grön giv (Green Deal).

Den nordiska deklARATIONEN om koldioxidneutralitet publicerades i januari 2019 på initiativ av Finlands statsminister samt miljö- och klimatministern. Syftet med deklARATIONEN är att främja de samnordiska ansträngningarna för att bromsa klimatförändringen och samtidigt öka de nordiska ländernas synlighet på den internationella klimatarenan. Nordiska ministerrådets arbetsgrupp för klimat och luft publicerade i augusti 2020 en utredning om de nordiska ländernas vägar mot koldioxidneutralitet. Utifrån detta utvecklade de nordiska länderna sina förslag för att intensiviera samarbetet och informationsutbytet. För att uppnå koldioxidneutralitet krävs samarbete över förvaltningsgränserna och genomförandet av ministerrådets nya vision ger goda möjligheter till detta.

Största delen av miljö- och klimatsamarbetet sker i sektorns arbetsgrupper. I början av året genomfördes samsamarbetsprogrammet av sex permanenta arbetsgrupper: cirkulär ekonomi, klimat och luft, kemikalier inklusive miljö och hälsa, biologisk mångfald, hav och kust, miljö och ekonomi. Projektresultaten utnyttjas både i det nationella arbetet och i påverkan på EU-nivå och global nivå.

Samarbete inom byggande och regionplanering

Det nordiska samarbetet inom byggande har intensivierats under de senaste åren. Våren 2020 inrättade länderna en gemensam styrgrupp för att samordna harmoniseringen av byggbestämmelserna. Under året bereddes flera nya samsamarbetsprojekt som har som mål att den nordiska bygg- och boendebranschen ska bli mer hållbar och konkurrenskraftig.

I september ordnades ett möte för ministrarna som ansvarar för boende och byggande. Ministrarna konstaterade att de nordiska länderna bör intensiviera sitt samarbete särskilt i fråga om reformen av EU:s byggproduktförordning. De nordiska länderna vill bland annat underlätta återanvändning och återvinning av byggprodukter. På Finlands initiativ bereddes ett nordiskt projekt i anslutning till detta. Ministrarna stödde också kommissionens frivilliga rapporteringssystem Level(s), vars syfte är att främja resurseffektivitet inom byggandet.

Under ledning av miljöministeriet bereddes ett treårigt ordförandeskapsprojekt vars mål är att främja cirkulär ekonomi inom byggande och den byggda miljön, skapa nya samsamarbetsnätverk samt effektivt dela praxis för cirkulär ekonomi inom byggande mellan de olika nordiska länderna. I projektets första skede kartläggs det aktuella läget för cirkulär ekonomi inom byggandet. Samtidigt skapas en grund för ett fördjupat nätverk som kommer att inkludera de centrala ministerierna och myndigheterna som ansvarar för byggandet i alla de nordiska länderna, representanter för näringslivet, universitet och andra centrala intressentgrupper. Möjligheterna att påverka främjandet av hållbart byggande och cirkulär ekonomi med arkitekturpolitiska medel är en del av projektet. Angående det skapas kopplingar till Europeiska kommissionens initiativ att utveckla ett nytt europeiskt Bauhaus.

Miljöministeriet deltar också i ministerrådets samarbete för att främja regionutvecklingen och regionplaneringen till exempel via stadstemagruppen. ANM är dock huvudansvarigt ministerium för regionutvecklingen.

Vid sidan av ministerrådets officiella arbete förekommer regelbundet samarbete och kontakt i många frågor inom miljöministeriets förvaltningsområde. De nordiska myndigheter som ansvarar för koldioxidsnålt byggande har fortsatt sina arbetsmöten. Under 2020–2021 övergick ordförandeskapet för mötena till miljöministeriet. Nordiskt samarbete har också genomförts till exempel för att utveckla livscykelanalyser för byggnader. De ämbetsverk som ansvarar för områdesplaneringen och byggandet har under lång tid ordnat årliga arbetsmöten ("Nordiskt planmöte" och "Nordiskt byggmyndighetsmöte"). År 2020 hölls planmötet digitalt och mötet med de myndigheter som ansvarar för byggande flyttades fram till 2021.

NEFCO

Nefco (Nordic Environment Finance Corporation) är ett nordiskt miljöfinansieringsbolag med högkvarter i Helsingfors. Reformen av Nefcos strategi fortsatte under hela året. Den nya strategin publiceras i mars 2021 under Nefcos 30-årsjubileum. I samband med strategiarbetet beslutade man att införa EU:s taxonomi i bedömningen av investeringars hållbarhet. Coronaviruset hade mycket liten inverkan på Nefcos projekt. Nefco inrättade ett program för att stödja små och medelstora företags möjligheter att delta i den gröna återhämtningen. Under året godkändes 127 projekt till ett värde av sammanlagt 130 miljoner euro. Största delen av projekten har gällt klimatförändringen. I projekten inom den offentliga sektorn har energieffektivitet betonats, inom den privata sektorn förnybar energi.

Näringspolitik

Näringsministermötet ordnades som distansmöte den 1 september och hölls undantagsvis på engelska. Alla nordiska ministrar deltog i ministermötet. En central fråga var pandemiläget, vilka åtgärder de nordiska länderna har vidtagit för att minska pandemins konsekvenser för näringslivet och vilka stöd som har använts eller är under beredning. Vid mötet behandlades initiativ genom vilka näringssektorn kan främja ministerrådets vision för 2030. Ministrarna diskuterade åtta initiativhelheter och gav mandat att fortsätta bearbeta projekthelheterna. På mötet diskuterades också projektet Nordic Smart Government samt projekt med anknytning till artificiell intelligens och data. Finland välkomnade ministrarna till ministermötet i Helsingfors 2021.

Ämbetsmannakommittén

Verksamhetsåret var mycket exceptionellt, då endast ett näringslivspolitiskt ämbetsmannamöte genomfördes som ett normalt närvaromöte. Övriga möten genomfördes som distansmöten (sammanlagt 7). Mötespraxisen och tekniken förbättrades under året. Det danska ordförandeskapet genomfördes alltså inte alls som planerat.

Ämbetsmannakommitténs centrala åtgärder vid sidan av budgetdebatten var att utarbeta åtgärdshelheter enligt nya Vision 2030 (ett hållbart och integrerat Norden). För att styra genomförandet av åtgärdshelheterna utsågs referensgrupper med experter från varje åtgärdsområde från ministerierna. Finländarnas kontribution

till planerna lades till genom att utnyttja Nordic Innovations finländska arbetstagare, med vilka det var naturligt att gå igenom nationella perspektiv och prioriteringar. Nopefs (Nordiska projektexportfondens) verksamhet bedöms med hjälp av en utomstående konsult, en analys av rapporten, slutsatser och fortsatta åtgärder kommer under 2021. Kreutzer-rapportens fortsatta åtgärder framskred, fortsättningen för Nordic Smart Governments definierades och finansieringen av samordningen för övergångsperioden säkerställdes.

På hösten inleddes beredningen av Finlands ordförandeskap.

Turism

Under det danska ordförandeskapet samlades de ministrar som ansvarar för turismen i Norden till inofficiella möten den 23 april 2020 och den 9 april 2020, sammankallade av Island, för att diskutera coronapandemins inverkan på Nordens näringsliv och metoder för att stimulera näringslivet. I diskussionerna betonade Island vikten av åtgärder som möjliggör att turismen inleds.

Den nordiska turistarbetsgruppen som verkar under Nordiska ministerrådet arbetade under Danmarks ordförandeskap. Samarbetet styrdes av planen för nordiskt turismsamarbete 2019–2023, som näringsministrarna godkände sommaren 2019. Under Danmarks ledning bereddes och säkerställdes under 2020 finansiering för ett projekt som främjar fjärrmarknadens intresse för Norden. I ett projekt som inleds 2021 satsar man på produktutveckling och efter att turismen inletts även på samnordisk marknadsföring. Även Finland (Visit Finland) deltar i genomförandet av projektet. År 2020 bereddes under ledning av Finland (ANM och Visit Finland) ett samnordiskt projekt för att utveckla turiststatistiken. Finland (Visit Finland) ansvarar för genomförandet av projektet och projektet inleds i början av 2021. Det aktiva nordiska samarbetet stödde genomförandet av Finlands turismstrategi i synnerhet vad gäller projekt inom hållbar turism och digitalisering av turismen. Dessutom främjade samarbetet det mål som statsminister Marins regering fastställt i programmet Hållbar turism 2030 att beakta samarbetsmöjligheterna med de nordiska länderna i utvecklingen av hållbar turism.

Energipolitik

Under Danmarks ordförandeskap hölls energiministrarnas möte på distans i maj. Ministrarna diskuterade energisektorns roll i återupplivningen efter coronakrisen samt följande steg i elmarknadssamarbetet och energisamarbetet i bredare bemärkelse. Ministrarna godkände en deklaration om elmarknadssamarbetet under mötet. På mötets agenda fanns också energisektorns andel i genomförandet av ministerrådets gemensamma Vision 2030 samt Finlands kommande ordförandeskap.

Viktiga projekt inom det energipolitiska samarbetet 2020:

Ämbetsmannakommittén för energipolitik fokuserade på beredningen av åtgärdsprogrammet för energisektorn 2021–2024. Där behandlas utvecklingen av den nordiska elmarknaden, grön tillväxt, förnybar energi, CCUS, energieffektivitet, energiforskning, energifrågor inom trafiken och aktuella EU/EES-frågor. År 2020 är elmarknadsgruppen (EMG), arbetsgruppen för förnybar energi (AGFE) och myndighetsarbetsgruppen Nordsyn

aktiva i de arbetsgrupper och grupper som lyder under ämbetsmannakommittén för energipolitik. Dessutom hölls nätverksgruppen NGCCUS som fokuserar på avskiljning, användning och lagring av koldioxid i de nordiska och baltiska länderna möten.

Elmarknadsgruppen (EMG) hade som centralt tema att bereda det nationella genomförandet av EU:s lagstiftningspaket för ren energi i fråga om elmarknadslagstiftningen ur ett nordiskt samarbetsperspektiv. Flera större workshoppar ordnades på ämnet. På grund av coronaläget beslöt man att hålla det årliga nordiska elmarknadsforumet virtuellt och flytta det till 2021. För att säkra debatten delades den upp i två delar. EMG förberedde också energiministrarnas deklaration om elmarknadssamarbetet.

Ett centralt tema för arbetsgruppen för förnybar energi 2020 var också beredningen av verkställandet av paketet för ren energi och det omarbetade direktivet om förnybar energi (RED II) ur det nordiska samarbetets synvinkel.

Regionalpolitik

Inom sektorn för regionalpolitik och -planering låg tyngdpunkten i verksamheten å ena sidan på beredningen av ett nytt fyraårigt samarbetsprogram och å andra sidan på planeringen av verksamheten så att åtgärderna inom sektorn stämmer överens med den nya visionen. Ministermötet hölls inte under det danska ordförandeskapet.

Inom sektorn för regionutveckling och -planering struktureras verksamheten i hög grad genom ett samarbetsprogram som utarbetas för en fyraårsperiod. För genomförandet av samarbetsprogrammen ansvarar temagrupper med medlemmar från alla länder samt regioner, gränskommittéer och NORA. Experterna vid forskningsinstitutet Nordregio, som fokuserar på regional information, fungerar som sekretariat för temagrupperna. Temagruppernas arbete har fokuserat på hållbar stadsutveckling, hållbar landsbygdsutveckling samt innovativa och resilianta områden. Eftersom 2020 var det sista året som det föregående programmet genomfördes, avslutades många av samarbetsprogrammets projekt och tyngdpunkten har legat på kommunikationen om projektresultaten. Nordregio har en central roll i detta och de har spridit information i olika kanaler och i sina nyhetsbrev samt ordnat webinarier. Även det årliga seminariet, som normalt hålls i ordförandelandet, ordnades nu undantagsvis som en serie webinarier där man lyfte fram resultaten av temagruppernas arbete. I webinarier behandlades bland annat bostadsmarknaden, kompetens och föränderliga kompetensbehov på framtidens arbetsmarknad, delaktighet i stadsplaneringen samt utsikter för turismen efter coronapandemin.

Nordiska ministerrådet (MR-VÄXT) godkände ett nytt regionpolitiskt samarbetsprogram för åren 2021–2024 hösten 2020. I beredningen av programmet beaktades rekommendationerna från utvärderingen av det föregående programmet som genomfördes 2019. Arbetet fortsätter i temagrupper som fokuserar på grön och inkluderande stadsutveckling, grön och inkluderande landsbygdsutveckling samt gröna, innovativa och anpassningsbara områden. Gruppernas arbete är starkt knutet till delområdena i den gemensamma visionen och i arbetet betonas de olika delområdena inom hållbar utveckling och i synnerhet målet ett grönt Norden.

Projektet Nordic Mobility, som inleddes under Finlands senaste ordförandeskap i Nordiska rådet, avslutades i slutet av 2020. Projektet har för första gången producerat gränsöverskridande statistik för alla nordiska länder, som ger ny information om den gränsöverskridande rörligheten.

Ekonomi- och finanssektorn

Under det danska ordförandeskapet höll de nordiska finansministrarna ett distansmöte den 29 oktober 2020 med huvudtemat att dämpa effekterna av covid-19-pandemin och de nationella återhämtningsstrategierna i anslutning till dem. Vid mötet delades i stor utsträckning åsikten att det inte är möjligt att kompromissa mellan restriktioner som syftar till att förhindra en pandemi och en minskning av ekonomin. Ett bra socialt skyddsnetz ansågs ha visat sig värdefullt i krisen i alla de nordiska länderna. Behovet av finanspolitiska stödåtgärder är dock ovanligt stort och krisåtgärderna måste avskaffas i tid. Det skulle vara viktigt att stimulera sysselsättningen och strukturreformerna med sikte på en grönare, socialt rättvisare och mer hållbar ekonomi med större mångfald än i dagsläget.

Ministrarna diskuterade också beskattningen av den digitala ekonomin, särskilt med tanke på de pågående förhandlingarna inom OECD. Likaså behandlades tredjeländer (spec. EU-länderna i Medelhavsområdet) som erbjuder pensionärer förmånliga skattesystem som utgör ett hot mot de höga skattesatser som är en förutsättning för det nordiska välfärdssamhället. Ministrarna utbytte erfarenheter av omförhandling av internationella skatteavtal med tredjeländer och åtgärder för att förhindra att de nationella skattebaserna vittrar sönder.

Det nordiska ämbetsmannamötet med ansvar för ekonomi- och finanssektorn hann sammanträda en gång i Köpenhamn i februari innan pandemin började. Därtill hölls distansmöten i september och december.

Fiske och vattenbruk, jordbruk, livsmedel och skogsbruk (FJLS)

Ministerrådets (MR-FJLS) traditionella sommarmöte, som var tänkt att hållas på Färöarna, hölls 2020 som videomöte på grund av pandemin. Ordförande för mötet var Färöarna för Danmark, Färöarna och Grönland (Rigsfællesskabet). Ministrarna diskuterade de utmaningar pandemin medfört i de olika nordiska länderna och de åtgärder som har vidtagits inom sektorn för att underlätta situationen. Särskilt diskuterades samarbetsmöjligheter som i ljuset av pandemin kunde utnyttjas för att förbättra de nordiska livsmedelssystemens och bionäringarnas resiliens. På Danmarks initiativ diskuterade ministrarna möjligheterna till samarbete för att utveckla en hållbar proteinproduktion och fattade beslut om att stärka samarbetet. Ministrarna diskuterade också hur sektorn deltar i förverkligandet av den nya visionen för det nordiska samarbetet, så att Norden är världens mest hållbara och integrerade region 2030. Under mötet presenterade Finland sina planer för ordförandeskapsperioden 2021.

I arbetet i den **exekutiva ämbetsmannakommittén** (ÄK-FJLS Exekutiv) betonades beredningen av de handlingsprogram som ska utarbetas för att verkställa den nya visionen och beredningen av sektorns samarbetsprogram för åren 2021–2024. Beredningen av sektorns andel av de sektorsöverskridande handlingsprogrammen krävde fler kommittémöten än normalt. Finland deltog också som representant för sektorn i de workshops som ordnades av sekretariatet, där genomförandet av den nya visionen bereddes. Trots den brådskande tidtabellen och distansmötena blev samarbetsprogrammet klart före årets slut. Liksom under föregående programperiod betonas hållbara livsmedelssystem och bioekonomi i det kommande arbetet.

Ämbetsmannakommittén för fiske och vattenbruk (ÄK-FJLS Fisk) sammanträdde virtuellt i april och oktober. I samband med mötena samlades också en arbetsgrupp som lyder under ämbetsmannakommittén (AG Fisk) för att bereda lösningar för projektfinansieringen. Ämbetsmannakommittén för fiske och vattenbruk fokuserade på möjligheterna att genomföra samarbetsstrategin 2030 och dess verksamhetsplan för fiskerinäringens del samt på finansieringen av samarbetsprojekt som gäller fiskerinäringen. Finansiering beviljades bland annat för projekt som gäller blå bioekonomi, sälar, laxodling, utnyttjande av alger, nät som bryts ned av sig själva samt fiskerinäringens klimatforum. Dessutom diskuterades internationella strategiska fiskerifrågor.

Ämbetsmannakommittén för livsmedelsfrågor (ÄK-Livs) fungerade normalt trots coronaviruset, om än på distans. De arbetsgrupper som är underställda kommittén var tvungna att anpassa sin verksamhet och många inbokade seminarier och dylikt måste skjutas upp. De sparade pengarna kanaliserades i slutet av året till arbetet med att förnya de nordiska näringsrekommendationerna. Beredningen av dessa framskred enligt planen och målet är att offentliggöra dem julen 2022.

I slutet av året fokuserade ÄK-Livs allt mer på livsmedelssystemens hållbarhet, vilket kommer till uttryck både i ministerrådets Vision 2030 (projektet Hållbar livsstil), i förberedelserna inför FN:s toppmöte om livsmedelssystem (Food Systems Summit 2021) och i införandet av hållbarhetskriterier i näringsrekommendationerna.

År 2020 sammanträdde Nordiska ministerrådets **ämbetsmannakommitté för jordbruk** två gånger: i april och november. Mötena hölls tillsammans med **ämbetsmannakommittén för skogsbruk** och båda mötena genomfördes som videomöten (ÄK Jord- och skogsbruk). Huvudteman 2020 var frågor i anslutning till genomförandet av visionen för det nya nordiska samarbetet samt godkännandet av MR-FJLS:s samarbetsprogram 2021–2024. I fråga om genomförandet av visionen deltar ämbetsmannagruppen för jordbruk i flera olika projekt. NKJ och SNS har tillsammans berett en rapport om kolbindning och lagring av kol i marken. I rapporten lyftes två åtgärder fram för att främja saken i det nordiska samarbetet:

- en nordisk seminarieserie om kol i marken bör inledas och
- ett nordiskt forskningsprogram om kol i marken bör inledas under ledning av NKJ och SNS. Detta arbete förs nu vidare.

År 2020 godkändes också det slutliga avtalet om en fortsättning på det nordiska PPP-samarbetet för pre-breeding för åren 2021–2023. Alla nordiska länder ser PPP-samarbetet som nyttigt.

I skogsfrågorna behandlades bland annat en fortsättning på det nordiska samarbetet kring skogsskador, kolbindningen i skog och mark samt anpassningsåtgärder för klimatförändringen inom skogsbruket.

I övrigt behandlade ämbetsmannakommittén för jord- och skogsbruk bekanta administrativa frågor såsom budgeter, verksamhetsberättelsen och -planen samt projekt för Nordisk kommitté för jordbruks- och livsmedelsforskning (NKJ) och ärenden som gäller NordGen.

Nordiskt Genresurscenter (NordGen) utför ett värdefullt arbete för att trygga den biologiska mångfalden och en hållbar utveckling, särskilt för att bevara och främja genresurser för husdjur, odlingsväxter och deras vilda släktingar samt skogsträd i Norden.

År 2020 färdigställdes ett stort projekt där NordGen övergick till ett nytt informationshanteringssystem som kommer att fungera som ett gemensamt informationssystem för de nordiska länderna, Estland och Lettland. Litauen förväntas också ansluta sig något senare. Utöver NordGen kommer det nya systemet, Nordic Baltic Genebanks Information System (GENBIS), att användas av de nationella genbankerna. Detta kommer att öka den internationella synligheten eftersom GENBIS är en del av det internationella genbanksnätverket.

Som en del av diskussionen om den nordiska proteinproduktionen färdigställdes NordGens projekt "Arctic Pea project". I projektet har man odlat 50 olika ärtarter/sorter på fyra platser under två växtperioder. Projektet ökade kunskapen och medvetenheten om ärtarnas olika egenskaper och underlättar användningen av dem i kommande förädlingsprojekt.

NordGens projekt "Reduction of Back-logs", det vill säga nedläggningsprojektet för arbeten som hopats på grund av underresurser, har framskridit enligt planerna.

På grund av coronapandemin ordnades mötena för styrgruppen i programmet **Ny nordisk mat** som Skype-möten i april, augusti och november 2020. Fyra projekt genomfördes med NNM-medel: Terra Nordic, Arctic Kitchen, From seed to plate och Baeredygtig madturisme. Överföringen av kontaktpersonen för ministerrådets sekretariat till andra områden bromsade upp arbetet med Ny nordisk mat, men i november inleddes beredningen av programmets strategireform: manifestet för det Nya nordiska köket, som utarbetades 2004, förnyas så att det motsvarar målen i den nya visionsstrategin.

Social- och hälsovårdspolitik

De nordiska hälsovårdsministrarna sammanträdde virtuellt fem gånger under året under ledning av Danmarks hälsominister Magnus Heunicke för att diskutera coronakrisen. Ministrarna utbytte information om den epidemiologiska situationen för covid-19 och ländernas åtgärder för att bekämpa epidemin, såsom mobilapplikationer, god praxis för att skydda äldre och ett gemensamt kriterium för smittsamma sjukdomar för att öppna gränserna. Finland lyfte fram välfärdsekonomin som en ram för hållbar övergång och återuppbyggnad.

Hälsovårdsministeriernas kanslichefer diskuterade under coronakrisen flera konkreta samarbetsområden, såsom gemensam anskaffning av skyddsutrustning, vaccin och läkemedel i EU samt delning av teknik för mobilappar.

Svalbard-gruppens samarbete fokuserade på att skapa en lägesbild av covid-19-pandemin. Under året behandlades bland annat följande frågor på mötena, vars fortsatta bearbetning överfördes till perioden 2021: Att dela arbetsgruppens uppgifter med hjälp av THL:s (Institutet för hälsa och välfärd) informationsplattform, vidareutveckling av den nordiska brännskademekanismen, beredskapsplanernas jämförbarhet, samarbetet kring försörjningsberedskapen. Den nordiska brännskademekanismen aktiverades två gånger under 2020. Den första gången, sommaren 2020, vårdade HUS brännskadecentrum också en patient med svåra brännskador som flyttats från Sverige.

Under ministerrådet arbetar en nordisk läkemedelsarbetsgrupp vars mål har varit att stöda samarbetet särskilt i frågor som gäller prissättning och ersättningar av läkemedel samt introduktion av nya läkemedel på marknaden. Dess mandat utvidgades till att omfatta miljöaspekter i anslutning till läkemedel samt frågor som gäller tillgången till läkemedel och påskyndande av den nordiska produktionen av läkemedel.

Det förnyade avtalet om en gemensam nordisk arbetsmarknad för vissa personalgrupper inom hälso- och sjukvården samt veterinärer trädde i kraft den 1 februari 2020.

Den nordiska ämbetsmannakommittén för social- och hälsopolitik (ÄK-S) sammanträdde i februari i Köpenhamn. Vid mötet behandlades bland annat uppföljningen av rekommendationerna i utredningsman Árni Páll Árnasons rapport "Kunskap som fungerar i praktiken". Man beslöt att utvärdera det nordiska samarbetet inom funktionshinderområdet samt den nordiska folkhälsoarens mandat för åren 2021–23. Även de statistiska kommittéerna Nomesko och Nososkos mandat förnyades för åren 2021–2023. Samtidigt diskuterades tilldelningen av resurser till de statistiska kommittéerna och det nya ramavtalet med sekretariatets värdorganisation Statens Institut for Folkesundhed SIF.

På våren diskuterade ämbetsmannakommittén och godkände genom ett skriftligt förfarande sektorns projektförslag till handlingsplanen för Vision 2030. Samarbetsministrarna godkände tre av förslagen: "Vård och omsorg på distans – en byggsten för ett hållbart Norden (VOPD 2.0)", "A vision of a Nordic secure digital infrastructure for health data: The Nordic Commons" och initiativ om covid-19.

Nordens välfärdscenter (NVC) prioriterar följande teman i sitt arbete: Att anpassa samhället till den åldrande befolkningen, att öka antalet nya invandrare i samhället och att öka ojämlikheten bland befolkningen när det kommer till hälsa. NVC genomförde initiativ inom välfärdsteknologi, minnessjukdomar och integration. NVC har som sekretariat för rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder också följt och genomfört åtgärderna i ministerrådets handlingsplan för funktionshinder. NVC har som sekretariat för Nordisk folkhälsoarena inlett olika åtgärder för att stärka det nordiska folkhälsosamarbetet. Under året genomförde NVC också åtgärder med koppling till narkotika. NVC ordnade bland annat seminariet "Avkriminalisera eller ej?" på temat cannabis i januari i Helsingfors tillsammans med Norden i Fokus. På våren bjöd American Psychopathological Association in NVC till New York för att presentera rapporten "Treatment of cannabis-related problems in the Nordic countries".

Det nordiska barnforumet, med syfte att fira att FN:s konvention om barnets rättigheter funnits i 30 år, hölls i Köpenhamn i januari. Vid forumet presenterades en resolution som beretts av barn och som innehåller rekommendationer om att göra barnens rättigheter kända, om barns och ungas delaktighet samt om inklusion och tillhörighet. Rekommendationerna riktar sig till barnens närmiljö, det vill säga familj, skola, hobbyer och närmiljön. Ministerrådet förband sig att följa upp verkställandet av resolutionen.

Ordförandelandet Danmark ordnade ett seminarium på kommun- och lokalnivå virtuellt om organisering av social- och hälsovårdstjänster och rekrytering av personal i glesbygden. Målgruppen för seminariet var kommuner i glesbygden, ministerier och regionala aktörer. Nordregio producerade ett specialnummer av "State of the Nordic Region" med temat välfärd i glesbefolkade områden.

Danmark beslöt att skjuta upp toppmötet om civilsamhället i ett år så att det hålls i samband med Nordiska rådets session i Köpenhamn hösten 2021. Det är meningen att företrädare för icke-statliga organisationer och regeringar i olika länder och autonoma regioner ska bjudas in till toppmötet.

Jämställdhetssamarbete

Jämställdhet hör till de områden där de nordiska länderna under årens lopp har samarbetat mest. Resultaten märks till exempel i att Norden idag är världens mest jämställda region. LGBTI-frågorna blev en del av jämställdhetssektorns samarbete i januari 2020 när de nordiska samarbetsministrarna beviljade ett tilläggsanslag för främjande av likabehandling av LGBTI-personer.

Genom att inkludera LGBTI-ärenden i Nordiska ministerrådets arbete främjas ömsesidig inlärning och utveckling av god praxis. Dessutom stärker det Nordens gemensamma röst på internationella arenor och stöder Nordens väg mot att bli en internationell föregångare när det gäller att försvara LGBTI-rättigheter.

Nordiskt samarbetsprogram för jämställdhet 2019–2022 innehåller fyra strategiska prioriterade områden: fram- tidens arbetsliv och tillväxt; välfärd, hälsa och livskvalitet; makt och inflytande; samt jämställdhetsarbete med fokus på män och maskuliniteter. Programmets mål är dessutom ett utåtriktat och synligt jämställdhetssamarbete där man betonar integreringen av könsperspektivet i Nordiska ministerrådets arbete.

Som ordförandeland 2020 betonade Danmark särskilt förebyggande av våld och sexuella trakasserier i privatlivet och arbetslivet och främjande av teman relaterade till män och jämställdhet. Ungdomar och deras åsikter hade en viktig roll under hela perioden, även om man på grund av coronapandemin var tvungna att ställa in den jämställdhetskonferens för unga som beretts av ministerrådet. Under året firade man dessutom att Pekingdeklarationen och åtgärdsprogrammet fyllde 25 år.

I februari ordnades ett seminarium i Nordens Hus i Tórshavn där man tog upp hur nordiska pappor utnyttjar föräldraledigheter. Seminariet genomfördes i samarbete med Färöarnas socialministerium och talare var bland annat Färöarnas minister med ansvar för jämställdhetsfrågor och arbetsministern. Experter från alla de nordiska länderna deltog i evenemanget.

I november färdigställdes en utredning som ordförandelandet låtit göra om onlinegrupper för unga män som motsätter sig jämställdhet och kvinnors lika rättigheter, manosfärer (the manosphere). Resultaten presenteras i den engelska rapporten Angry Internet som fått stor uppmärksamhet och som publicerades vid ett internationellt evenemang den 25 november. Dessutom gjordes en utredning och analys av LGBTI-personers situation i Norden.

Projektet Nordic Gender Effect, som startades på initiativ av statsministrarna, producerade värdefull information för den internationella jämställdhetsdebatten genom att föra fram god praxis från de nordiska länderna.

Nordiska ministerrådet för jämställdhet och LGBTI (MR-JÄM) sammanträdde två gånger 2020, vilket skedde virtuellt på grund av omständigheterna. På mötet i maj diskuterade ministrarna coronaepidemins konsekvenser för jämställdheten och beslöt att publicera en gemensam artikel om dem. På mötet i november beslöt man bland annat att genomföra ett tvärsektorielt forskningsprojekt om sexuella trakasserier i arbetslivet 2020–2023.

På mötena i ämbetsmannakommittén för jämställdhet och LGBTI (ÄK-JÄM) beslöt man till exempel att lägga till en text om LGBTI-sektorn i jämställdhetsprogrammet, att inrätta en LGBTI-fond samt att ansluta LGBTI-sektorn till Nordisk information för kunskap om kön NIKKs mandat. Dessutom diskuterades bland annat Finlands ordförandeskapsprojekt för 2021 samt coronapandemins inverkan på jämställdheten. Vid mötena förbereddes också de nordiska aktiviteterna som ordnas inom ramen för FN:s kvinnokommissions (CSW) möte, som dock ställdes in på grund av coronapandemin.

Digitalisering

Social- och hälsovårdssektorn stödde ett fortsättningsprojekt för Sveriges treåriga prioriteringsprojektet "Vård och omsorg på distans" (VOPD) som en del av handlingsplanen för Vision 2030. Finland och Sverige kom dessutom överens om att VOPD-projektets ska ingå i Finlands kommande treåriga ordförandeskapsprojekt "Världens smidigaste vardag och rörlighet mellan länderna med hjälp av digitalisering", där man bland annat utreder gemensamma lösningar för elektroniska recept och patientdokument i Norden och Baltikum.

Samarbete som gäller arbetslivet

Temat för **MR-A**, det vill säga arbetsministrarnas informella virtuella möte den 12 juni 2020, var särskilda utmaningar arbetslivet för att de nordiska samhällena ska klara covid 19-situationen samt utfrågningen om EU-kommissionens andra fas om skälig minimilön. Vid mötet representerades Finland av arbetsminister Tuula Haatainen och social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen.

Minister Pekonen betonade i sitt tal åtgärder för att bekämpa den ojämlikhet och den ökande fattigdomen som coronakrisen orsakar samt investeringar i människors välfärd och hälsa. Genom att stärka välfärden skapas samtidigt en stark grund för att klara av nya framtida kriser. Dessutom lyfte Pekonen fram säkra och hälsosamma arbetsplatser; arbetarskyddet måste tryggas även under undantagsförhållanden.

Minister Haatainen betonade investeringar i ekonomiskt och socialt hållbar utveckling, digitalisering, forskning och innovation samt rättvisa övergångar. Kontinuerlig kompetensutveckling är avgörande för detta. Man måste också se till att de svagaste grupperna får sysselsättning efter covid-19-krisen. Som ett bra exempel nämnde Haatainen Finlands flexibla permitteringssystem, med hjälp av vilket man har kunnat förhindra permanenta uppsägningar i en krissituation.

Beträffande EU-kommissionens minimilön betonade Finland att kommissionens kommande initiativ borde beakta medlemsländernas olika lönebildningsmodeller inklusive system som baserar sig på kollektivavtal.

I MR-A-mötet deltog även representanter för nordiska arbetsmarknadsparter.

Ämbetsmannakommittén för arbetsliv (ÄK-A) sammanträdde två gånger 2020, på Färöarna den 19–20 februari och virtuellt den 6–7 oktober.

På sina möten behandlade ämbetsmannakommittén särskilt arbetet med Vision 2030 och deltog i beredningen av programmet för strategiskt samarbete inom arbetslivet. Under 2020 beredde Finland också programmet för sitt eget ordförandeskap, som bearbetades på grund av pandemiläget. Ämbetsmannakommitténs agenda har också omfattat att följa upp gränshinder och rörlighet i arbetslivet. På mötena behandlades dessutom aktuella EU-frågor och internationella frågor inom arbetslivet.

Dessutom behandlade ämbetsmannakommittén lägesöversikter för olika forskningsprojekt, hur projekten framskrider och hur budgeten används samt eventuella fortsatta planer; ett viktigt prioriterat område var bland annat STEM-projektet - Hållbarhet och jämställdhet inom framtidens högteknologiska arbetsliv. Även "framtidens arbete" har varit ett övergripande tema inom arbetslivet. Temat presenterades även som ett av de viktigaste temana för Finlands ordförandeskap 2021.

ÄK-A:s budgetavdelning behandlade under sina egna möten budgetnedskärningar för A-sektorn samt fördelningen av nedskärningarna och medlen inom ramen. Budgetfrågorna togs också upp vid ÄK-A:s möte den 6–7 oktober 2020.

Arbetsrättsutskottet (NAU) behandlade endast ärenden genom skriftligt förfarande i våras, inget egentligt vårmöte hölls. Huvudtemat för det virtuella höstmötet den 2 november 2020 var covid-19 och arbetsrätt samt pandemiåtgärderna i de olika nordiska länderna. Ett annat särskilt tema för mötet var förslaget till minimilönendirektiv.

Arbetsmarknadsutskottet sammanträdde två gånger: på vårmötet i Oslo, där flera deltagare uteblev för att covid-19 slog till och på höstmötet som hölls virtuellt. De viktigaste temana för arbetsmarknadsutskottet 2020 var framtidens arbete, begränsningar i arbetsförmågan, utkomstskydd för arbetslösa samt kvinnor som inte deltar i integrationsprogram. För dessa färdigställdes flera undersökningar eller delprojekt. En praxis för informationsutbyte mellan länderna om covid-19-situationen och de åtgärder som inletts bildades ad hoc och man skaffade en utredning av krisens effekter på arbetsmarknaden.

Arbetsmiljöutskottet fokuserar på att främja en bättre arbetsmiljö och arbetshälsa. Utöver regelbundna och aktuella ärenden behandlas projektverksamheten. Coronapandemin orsakade flera förändringar i projektverksamheten. Anmälan om projektfinansiering publicerades först i slutet av året, varvid beviljandet av nya anslag överfördes till 2021. Dessutom flyttades den nordiska arbetsmiljökonferensen fram till 2021. År 2020 pågick

tre projekt: ett projekt om distansarbete i Norden, den nordiska arbetsmiljökonferensen och Arbetshälsoinstitutets projekt för förebyggande av arbetsoförmåga.

Lagstiftningsamarbete och annat rättsligt samarbete

Den rättsliga grunden för det nordiska samarbetet är Helsingforskonventionen från 1962, där även principerna för rättssamarbete fastställs. Det rättsliga samarbetet hjälper de nordiska länderna att främja de gemensamma grundprinciperna i den nordiska lagstiftningen i enlighet med de nordiska värderingarna.

I det nordiska rättsliga samarbetet främjas kontakter, diskussioner och efter behov även samordning på politisk och ämbetsmannanivå i förhandlingar i internationella forum som Europarådet och FN.

De nordiska regeringarnas rättsliga samarbete leds av justitieministrarna, som bildar ministerrådet för justitiefrågor. De nordiska justitieministrarna träffas årligen och dessutom samlas de nordiska länderna och de baltiska länderna på ministernivå vartannat år.

År 2020 var Danmark ordförande för ministerrådet (MR-JUST), men på grund av coronapandemin ordnade de inget möte med de nordiska justitieministrarna. Finland är ordförandeland 2021 och tänker ordna ett ministermöte.

Nordiska ämbetsmannakommittén för justitiefrågor (ÄK-JUST) sammanträdde på distans tre gånger. Under mötena behandlades bland annat samarbetsmöjligheterna i verkställandet av EU-lagstiftningen, avlägsnandet av gränshinder, regleringen av undantagsförhållanden under den aktuella coronapandemin och finansiering för projekt inom rättsområdet godkändes. Finland beviljades finansiering ur budgeten för 2020 för ett seminarium mot människohandel som hålls under Finlands ordförandeskap samt för en utredning om kopplingar mellan korruption och penningtvätt.

Det nordiska samarbetet kompletteras av Nordic-Baltic-samarbetet mellan de nordiska och baltiska länderna

År 2020 ordnades två möten för kontaktgruppen mellan justitieministerierna, ett i Köpenhamn och ett på distans. På mötet gick man igenom aktuella frågor i varje land samt aktiviteter som skett inom ramen för NB-samarbetet, coronasituationen och ärenden som gäller förflyttning av dömda samt artificiell intelligens och digitalisering inom justitiesektorn. Finland och Estland skulle ordna ett seminarium om detta i Tallinn, men på grund av coronasituationen beslöt man att flytta seminariet i Tallinn till hösten 2021.

En utredning om NB-domstolarnas digitala färdigheter blir klar inom kort.

Det senaste justitieministermötet för de nordiska och baltiska länderna hölls på Island i oktober 2018 och nästa möte hålls i Sverige hösten 2021.

Digitalisering

År 2020 inledde ministerrådet för digitalisering (MR-Digital) det sista året av sin fastställda termin på fyra år. Finland representeras av kommunminister Sirpa Paatero i ministerrådet.

Under året hölls ett ministermöte på våren. Under året hölls fyra möten för högnivågruppen (HNG-Digital). Ministermötet i mars ordnades i Köpenhamn under ledning av Danmarks finansminister Nikolai Wammen. Vid mötet diskuterades bland annat programmet Digitala Europa under ledning av kommissionär Margrethe Vestager.

Deklarationen Digital North 2.0

Under året främjades samarbetet på flera fronter. Det är nämnvärt att man beslöt att förlänga arbetet i ministerrådet för digitalisering med en ny termin på fyra år (2021–2024). Samtidigt beslöt man också att uppdatera deklARATIONEN Digital North, som resulterade i att ministerrådet grundades 2017, så att den motsvarar Vision 2030 och bland annat målen i intentionsavtalet om 5G. Ministerdeklarationen Digital North 2.0 gavs den 8 oktober 2020.

De huvudsakliga målen för arbetet under de följande fyra åren är enligt deklARATIONEN följande:

- Förbättra rörligheten och integrationen mellan de nordiska och baltiska länderna med hjälp av gemensamma gränsöverskridande digitala tjänster.
- Främja grön ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling i de nordiska och baltiska länderna med hjälp av innovationer som utnyttjar data och en rättvis dataekonomi som strävar efter effektiv delning och återanvändning.
- Främja det nordiska och baltiska ledarskapet i den digitala förändringen i samhällena på ett hållbart och heltäckande sätt inom EU, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och globalt.

För att målen i deklARATIONEN ska uppnås bereds en färdplan, närmare åtgärder och uppföljningsmetoder för fyra år. Målet är att vägkartan godkänns på ministermötet våren 2021.

Programmet för gränsöverskridande digitala tjänster

Under året bereddes programmet för gränsöverskridande digitala tjänster (Cross-Border Digital Services, CBDS) för åren 2021–2024. Programmet samlar flera åtgärder och projekt under sitt paraply. Programmefrämjar bland annat Nordic Baltic eID-samarbete och gränsöverskridande informationsutbyte. För programmet inrättades en programkommitté från motsvarande ämbetsverk i medlemsländerna samt ett separat sekretariat i slutet av året.

Nordic-Baltic eID-samarbete

Nordic-Baltic eID-samarbetet (NOBID) som inleddes 2018 fortsatte. En central princip för samarbetet har varit att främja interoperabiliteten mellan de nordiska och baltiska ländernas elektroniska identifieringssystem. Under 2020 deltog man i beredningen av de kommande årens arbetspaket och i ett pilotprojekt för en tjänst som hanterar metadata. Inom projektet lät man också göra en undersökning om vad som utgör hinder för användningen av gränsöverskridande betrodda tjänster och vad som möjliggör den. Samarbetet fortsätter som ett fortsättningsprojekt inom NOBID under CBDS-programmets paraply.

Främjande av gränsöverskridande informationsutbyte, Finlands ordförandeskapsprojekt

Under 2020 började man bereda ett projekt för att främja informationsutbytet mellan gränsöverskridande myndigheter. Projektet godkändes som en del av programmet för Finlands ordförandeskap och placerades i ministerrådet för digitalisering och blev ett projekt inom CBDS-programmet. För projektet tillsattes en nationell styrgrupp vid finansministeriet och en projektchef vid myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Projektet är tväradministrativt och utöver finansministeriets förvaltningsområde deltar SHM, UKM och JM:s förvaltningsområden i projektet. Projektet inleddes i början av 2021 och är treårigt.

5G-samarbete

Med hjälp av deklARATIONEN Digital North 2.0 främjas även 5G-samarbetet. Genom åtgärderna uppmuntras bland annat utvecklingen av nya 5G-testmiljöer och utvecklingen av användningen av 5G. I november 2020 ordnades evenemanget 5G Techritory virtuellt i Riga. De nordiska teleföretagen samarbetar mycket och i internationella forsknings- och utvecklingsprojekt om 5G uppstår samarbete mellan företag, forskningsinstitut och myndigheter.

Covid-19 påverkade också arbetet i ministerrådet för digitalisering. Efter ministermötet i mars ordnades mötena som videomöten. Ministerrådet tog också initiativ till den nya online-plattformen Nordic.Baltic.Tech. Målet är att föra fram teknikbranschens reaktioner på covid-19-pandemin i Norden och Baltikum samt att föra samman startup-företag och nationella myndigheter. På plattformen presenteras över 100 initiativ från olika sektorer.

MR-Digital-möte vid danska finansministeriet i Köpenhamn den 6 mars 2020.

Bild: André Jamholt/norden.org

ÖVRIGT NORDISKT SAMARBETE

Gränshinderarbete

Gränshinderrådet

Gränshinderrådet preciserade och uppdaterade gränshinderdatabasen under året. Nya gränshinder fördes också in i databasen. Information om nya gränshinder förmedlas för Finlands del från de uppgifter som Info Norden och Nordkalottens gränsrådgivning har samlat in.

Vid årets första möte prioriterar länderna de gränshinder som de försöker lösa under året. Av de nordiska länderna valde Finland flest gränshinder, totalt tio stycken.

Dessutom hade gränshinderrådet mer omfattande gränshinder som gällde alla de nordiska länderna och som man tillsammans strävade efter att lösa. Dessa var tillgång till digitala tjänster i Norden, yrkeskvalifikationskrav, gränsstatistik, geoblockering och byggbestämmelser.

Av de problem som gällde Finland kunde tullen och moms på smågods mellan Finland och Norge lösas. I samband med import av en vara påförs ännu ingen skatt utan först när man lämnar Finland, när man känner till mängden och värdet på den vara som sålts i Finland. Finland har föreslagit att Norge ska införa samma förtullningsförfarande.

Vad gäller kreditvärdighet har EU-bestämmelser undanröjt hindren för att lämna ut kreditvärdighetsuppgifter med vederbörandes samtycke, vilket gör det möjligt att bedöma kreditvärdigheten. Inga gemensamma bestämmelser om kreditvärdighetsbedömning planeras.

När det är oklart vilket land som ansvarar för socialskyddet har behandlingen varit långsam och svår. Inom EU har EESSI-systemet under året byggts upp för myndighetssamarbete.

I Norge hade lagstiftningen ändrats så att uppgifter om släktutredningar för bouppteckning inte kunde lämnas ut till Finland och Sverige. Norge ändrade under året sin lagstiftning så att dessa uppgifter nu kan erhållas.

Coronaepidemin bekämpades på mycket olika sätt i de nordiska länderna. Flera länder stängde sina gränser. Man hann inte noggrant överväga stängningen och dess följder. För Finlands del gällde de största problemen gränsen mellan Finland och Sverige. Finland stängde sina gränser, Sverige gjorde inte det. Det här var svårt för gränsregionernas medborgare att förstå.

På grund av de stängda gränserna tog gränshinderrådet under året i bruk en månatlig lägesrapport. Under året samlades drygt 40 nya gränshinder, eller ”gränsstörningar” i den databas som bildats på grund av coronaviruset.

Bland de första problemen fanns tvunget distansarbete i hemmet på grund av att gränserna stängdes. När det gäller socialskyddet hittade man snabbt en lösning. Socialskyddets betalningsland byts inte ut på grund av

distansarbete vid corona. När det gäller beskattningen ansåg finansministrarna däremot att det inte finns möjligheter att ändra de nordiska ländernas skatteavtal och att distansarbete därmed leder till att skattemyndigheten byts ut. För Finlands del gav skatteförvaltningen dock anvisningar om att distansarbete inte leder till skyldighet att betala förskottsskatt både i arbetsgivarens och arbetstagarens hemland, utan förskottsskatten kan fortfarande betalas i arbetsgivarens hemland och beaktas på behörigt sätt i den slutliga beskattningen.

Under året fick man ingen klarhet om arbetstagarens rättsliga ställning i en situation där han eller hon inte kan ta sig över gränsen och därför är förhindrad att arbeta på sin arbetsplats och hur arbetsgivaren kan agera i den beskrivna situationen. Under året fick man inte heller några tydliga bestämmelser om vem som betalar socialskyddet eller ersättning om det inte är möjligt att utföra arbetet.

Det fanns också problem med huruvida föräldrar med delad vårdnad kan träffa sina barn och om man kan passera genom ett nordiskt land när man tar sig från ett nordiskt land till ett annat. Med tiden kunde man hitta lösningar på dessa frågor.

Gränshinderarbetet fokuserade till stor del på att lösa nya problem som kräver snabba åtgärder.

Info Norden

Info Norden är Nordiska ministerrådets rådgivningstjänst för alla som flyttar, studerar, arbetar eller planerar att starta ett företag i Norden. Dessutom informerar Info Norden om nordiska stödmöjligheter och det nordiska samarbetet i allmänhet. Info Nordens medarbetare upprätthåller webbplatsen *Norden.org/info-norden* i samarbete med de nordiska myndigheterna, svarar på användarnas frågor, rapporterar gränshinder till det nordiska gränshinderrådet och ordnar evenemang för myndigheter, handläggare och andra intressentgrupper. Syftet med rådgivningstjänsten är att främja den fria rörligheten. I Finland administreras Info Norden av Pohjola-Norden rf.

Coronakrisen och de reserestriktioner den medfört har märkts tydligt i Info Nordens service. Den förändrade situationen har märkts både som ett ökat intresse för Info Nordens service och i vilken typ av information användarna söker och vilka problem de har.

Förra året besöktes webbplatsen 1 088 262 gånger, vilket är rekord och över 3,5 gånger fler än året innan. Ökningen beror inte på en explosionsartad ökning av behovet av information, utan på att sökmotoroptimeringen och marknadsföringen kunde inledas på nytt efter en förnyelse av webbplatsen 2018–2019. Coronakrisen syntes dock genom att den mest lästa sidan på webbplatsen var "Information om coronapandemin i Norden". Norge intresserade mest av länderna, precis som tidigare år. De populäraste sidorna som gällde Finland handlade om resor med sällskapsdjur och finskt medborgarskap.

Info Norden svarade under året på 3 953 frågor, vilket är mer än dubbelt så många som föregående år. Överlägset flest frågor gällde socialskydd, men nästan 10 procent av frågorna gällde problem med direkt koppling till coronakrisen. Cirka 100 nordiska invånare rapporterade för Info Norden om problem som har begränsat den fria rörligheten, och 400 invånare meddelade om utmaningar i anslutning till ländernas nationella regler

och inresebegränsningar på grund av coronakrisen. Andra populära frågor handlade om arbete, befolkningsregistrering och personnummer samt utbildning. 11,8 procent av frågorna gällde Finland och 7,5 procent av alla frågor var på finska.

Nätverksbildning och informationsutbyte med myndigheter och beslutsfattare är en viktig del av Info Nordens informationsarbete. År 2020 har Info Norden i samarbete med de nordiska socialskyddsmyndigheterna förbättrat och utvecklat informationen om socialskydd på Info Nordens webbplats och skrivit en rapport om underhållsbidrag i Norden i samarbete med gränsrådgivningstjänsterna. Dessutom lyfte man i Finland fram behovet av att förbättra anvisningarna för beskattningen av distansarbete.

Varje år träffar Info Norden myndigheter samt ordnar seminarier och andra evenemang. År 2020 flyttades många evenemang till nätet och ordnades som webinarier eller kampanjer i sociala medier. Info Norden ordnade under året fyra egna seminarier, varav ett ordnades som webinarium i Finland. Dessutom deltog Info Norden i sju andra evenemang, publicerade ett nyhetsbrev två gånger och ordnade två kampanjer i sociala medier i samband med Nordiska rådets session. Info Norden publicerade videor där nordiska politiker berättade om sin syn på vad man kan lära sig av coronakrisen samt serien #nordichumans, där vanliga människor berättade om sin vardag i Norden. Under dessa evenemang nådde Info Norden sammanlagt nästan 70 000 personer.

Pohjola-Nordens rådgivningskommitté

Gränshindersamarbete genomfördes också i Pohjola-Nordens rådgivningskommitté, vars möten i Finland fungerade som nationella förmöten inför Gränshinderrådets sammanträden. I rådgivningskommittén samlades representanter för olika förvaltningsområden och ministerier sex gånger under 2020 för att diskutera aktuella nordiska frågor och i synnerhet gränshinderarbetet. Kommissionen möjliggör direkt informationsutbyte mellan olika aktörer i samhället samt identifiering och rapportering under den tid gränshindren kvarstår.

År 2020 kommer att komma ihåg som det år då coronapandemin spred sig ute i världen och även kom till de nordiska länderna. När de nordiska länderna begränsade sina medborgares friheter bland annat vad gäller rörligheten ställde detta oss inför helt nya problem uttryckligen när det gäller den fria rörligheten, och dessa gränshinder diskuterades vid varje möte i rådgivningskommittén.

Representanter från följande organisationer deltog i rådgivningskommitténs möten: Gränshinderrådet (Finlands representant), riksdagen, sekretariatet för nordiskt samarbete vid utrikesministeriet, riksdagens internationella avdelning, Nordiska ministerrådet, Nordkalottens gränsrådgivning, arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet, justitieministeriet, Skatteförvaltningen, Tullen, Byggnadsförbundet, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, Statistikcentralen, Företagarna i Finland rf, Utbildningsstyrelsen, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata och Info Norden, vars representant också fungerade som sekreterare.

Rådgivningskommitténs arbete ses som en viktig del av arbetet med och diskussionen om gränshinder, eftersom vi under 2020 har kontaktats av flera olika organisationer som har uttryckt en önskan om att delta i

rådgivningskommittén. Utöver de ordinarie deltagarna har experter från olika områden bjudits in till rådgivningskommitténs möten för att berätta om hur projekt med anknytning till olika gränshinder framskrider, till exempel hur byggandet av det samnordiska digitala identifieringssystemet framskrider.

Nordkalottens gränsrådgivning

Nordkalottens gränsrådgivning främjar verksamhet och rörlighet över gränserna för privatpersoner, företag, organisationer och myndigheter. Gränsrådgivningens verksamhetsställen i Torneå i Finland och Skibotn i Norge ger råd och information i frågor som ska beaktas när det gäller statsgränserna. De förmedlar kontakter och hänvisar till rätt ansvarig myndighet i samarbetet mellan Finland, Sverige och Norge.

Covid 19-epidemin som började i mars och staternas olika strategier för att förhindra att viruset sprids har ökat antalet förfrågningar om korrekt och aktuell information vid gränsrådgivningens verksamhetsställen hundrafalt beroende på tidpunkterna. Gränsrådgivningen har främst delat information om praxis och restriktioner i olika länder via sin Facebooksida. Antalet personer som nåtts har ökat med cirka 52 procent jämfört med året innan och uppgår till nästan **120 000 besökare** (år 2019 var siffran 57 700). Det har publicerats 257 inlägg på Facebook (188 året innan) och delningen av dem har ökat med 68 procent.

Gränsrådgivningen kartlägger och identifierar gränshinder, söker lösningar på dem och förmedlar information om olösta problem till medlemmarna i Gränshinderrådet och till informationsbyråernas nätverk. Nordkalottens gränsrådgivning behandlar frågor från Finland, Sverige och Norge och betjänar kunderna på tre olika språk. Detta leder också till översättningskostnader i Norge, som de andra nordiska informationsbyråerna inte har.

Nordkalottens gränsrådgivning har arbetat med så kallade gamla gränshinder tillsammans med Finlands representant i Gränshinderrådet. Gränshinder för arbete i ett annat land blivit aktuella särskilt i och med restriktionerna i gränstrafiken, och tillsammans med Gränshinderrådet har man skrivit till de svenska ministerierna om den svåra situationen för permitterade när coronapandemin har dragit ut på tiden. Inga helt nya gränshinder har rapporterats från Nordkalotten till gränshinderdatabasen under året.

Gränsrådgivningens verksamhetsställe i Norge samarbetar med Samerådets utskott för gränshinder. Under året hölls fyra gemensamma möten där man diskuterade praxis för redovisning av moms- och tullavgifter i Norge. Samer som håller på med det traditionella hantverksarbetet, Duodji, skulle vilja delta i försäljnings- eller mässevenemang i Norge och man har fortsatt förhandlingarna med skatte- och tullmyndigheterna där om en speciallösning för duodji-företagare, men man har ännu inte hittat någon lösning.

Gränsrådgivningen, övriga nordiska informationsbyråer, Info Norden och Nordiska ministerrådets sekretariat följer kontinuerligt coronasituationen i olika områden och samlar regelbundet in information om den. Ministerrådet har på basis av dessa publicerat **11 lägesrapporter** som har tillställts medlemmarna i Gränshinderrådet, samarbetsministrarna och nordiska samarbetskommittén samt Nordiska rådet. Före slutet av året hade nätverket identifierat **56 gränsproblem som framkommit i samband med coronapandemin**. Av dessa gällde 76 procent antingen inresebegränsningar eller karantänsbestämmelser (pendingstillstånd över gränsen, karantänens längd, rätten att träffa familjemedlemmar) och 24 procent nationella rekommendationer och anvisningar (stängning av skolor eller arbetsplatser, begränsningar av öppettider, stödpaket för företag). Man

har lyckats lösa 27 av problemen i samarbete med Gränshinderrådet. Dessutom har Nordkalottens gränsrådgivning lämnat in **25 översikter över situationen i det egna området** till exempel till Arbetskraftsmyndigheterna och andra organisationer, såsom Norrbottens och Lapplands handelskammare.

Nordkalottens gränsrådgivning har ordnat **18 seminarier** eller informationsmöten för olika grupper. Nätverket av lokala och regionala ansvariga myndigheter är en viktig hjälp i gränsrådgivningens praktiska verksamhet och tre egna evenemang har ordnats för de ansvariga myndigheterna där deltagarna har informerat om aktuella förändringar i sin egen verksamhet.

Gränsrådgivningen har berättat om sin verksamhet och aktuella gränsfrågor vid **85 olika evenemang**, av vilka de flesta har ordnats digitalt. Via dessa har man nått uppskattningsvis **1 500 åhörare**.

Under 2020 har personalen vid Nordkalottens gränsrådgivning kontaktats av kunder mer än **7 300 gånger**. Gränsrådgivningen kontaktas i allmänhet per telefon eller e-post, men i och med coronapandemin även via sociala medier. Cirka 56 procent av kontakterna vid verksamhetsstället i Torneå och uppskattningsvis 80 procent av kontakterna i Skibotn har handlat om coronapandemin. Största delen av kontakterna, lite drygt 70 procent, kommer från privatpersoner i Finland.

Personalen vid gränsrådgivningen har deltagit i Pohjola-Nordens rådgivningskommittés möten i Finland och i de nationella aktörernas möten i Sverige (11 st.), som medlemmarna i Gränshinderrådet har sammankallat före sina gemensamma möten. I Norge har gränsrådgivningens tjänsteman vid arbets- och välfärdsmyndigheten (NAV) deltagit i två möten i Förenklingsgruppen mellan Sverige och Norge.

Nordkalottens gränsrådgivning deltog som sakkunnig i möten som hölls av en arbetsgrupp tillsatt av finansministeriet i Finland. Under maj-december 2019 utreddes gränsområdessamarbetet mellan Norge och Finland och hindren för det (Finansministeriets publikationer – 2020:10). I utredningsarbetets slutrapport konstateras bland annat att området behöver en rådgivnings- och informationspunkt där invånarna och samfunden centraliserat får information om gränsöverskridande verksamhet.

Utgående från detta beslöt Nordkalottrådet att på lång sikt ha som strategiskt mål att utveckla Nordkalottens gränsrådgivning till ett **informations- och kompetenscentrum** för gränsöverskridande frågor mellan Finland, Sverige och Norge. Den största utmaningen för utvecklingen av verksamheten är att skaffa långfristig finansiering från nationella och regionala aktörer.

Hållbar utveckling

Den nordiska expertgruppen för hållbar utveckling har till uppgift att fungera som rådgivare för den nordiska samarbetskommittén och de nordiska samarbetsministrarna i frågor som gäller hållbar utveckling. Finlands medlemmar i gruppen 2020 var projektplanerare Riina Pursiainen och specialsakkunnig Vava Lunabba från statsrådets kansli.

De viktigaste resultaten under året var utarbetandet och godkännandet av indikatorerna för hållbar utveckling i Vision 2030. Under 2020 uppdaterades och godkändes även mandatet och arbetsprogrammet för expertgruppen för hållbar utveckling. I det nya mandatet betonades gruppens rådgivande roll såväl i NSK som i hela ministerrådet genom tvärsektoriella projekt. I programmet infördes mål och åtgärder som främjar de tre prioriterade områdena i Vision 2030.

Expertgruppen höll sex möten under året, av vilka endast det första hölls som ett fysiskt möte, alla andra var digitala möten på grund av coronaviruset.

Konsumentfrågor

Coronapandemin begränsade det nordiska konsumentensamarbetet. Nordisk Konsumentgrupp, som normalt sammanträder två gånger om året och som består av ämbetsmän från de nordiska ministerierna som ansvarar för konsumentfrågor, samt för Danmarks och Islands del delvis från konsumentförvaltningens övriga ämbetsverk, sammanträdde inte alls 2020. Samarbetet som pågått i flera år fortsatte dock som nätverksbaserad verksamhet via elektroniska kanaler i form av olika informationsutbyten och kontakter.

På motsvarande sätt ordnades till exempel inte konsumentombudsmännens årliga möte. De nordiska kollegorna delade dock information och erfarenheter i frågor som gäller bland annat resor, miljömarknadsföring, smygreklam och influencemarknadsföring.

Transport

Inom trafik- och kommunikationssektorn samarbetar de nordiska länderna intensivt och i samarbetet deltar såväl kommunikationsministeriet som ämbetsverk som lyder under ministeriet samt i stor utsträckning andra organisationer inom förvaltningsområdet. En av de viktigaste samarbetsformerna har varit ministeriernas arbetsgrupp BEATA (Barents Euro Arctic Transport Area) Steering Committee och på regional nivå BRWGTL (Barents Regional Working Group on Transport and Logistics), under vilka samarbete har bedrivits i konkreta projekt. Dessutom deltar de nordiska länderna i samarbetet Northern Dimension on Transport and Logistics Partnership (NDPTL).

Största delen av vägbranschens nordiska samarbete sker inom ramen för Nordiska vägförbundet, NVF. Det nordiska järnvägssamarbetet bygger på NIM-samarbetet (Nordic Infra Managers) för infrastrukturinnehavare. Inom luftfarten sker det regelbundna samarbetet bland annat via ICAO (Internationella civila luftfartsorganisationen). Dessutom samarbetar man inom ramen för NOLU (samarbetsgrupp för nordiska luftfartsdirektörer). Utöver ovan nämnda åtgärder förekommer kontinuerligt samarbete på bilateral nivå i olika sektorsfrågor.

Gränssäkerhet

Pandemin hade en betydande inverkan på det nordiska samarbetet i fråga om gränsövervakningen. Nordiska kustbevakningsforumets evenemang sköts upp 2020. Nordiska kustbevakningsforumet NCGF (Nordic Coast Guard Forum) fokuserar på informationsutbyte och utveckling av det operativa samarbetet i Östersjöområdet och Nordsjön. I verksamheten deltar kustbevakningsmyndigheterna från alla de nordiska länderna. Centrala teman har varit Nordens samarbetsmöjligheter och prioriteringar i arktiska frågor samt i EU:s kustbevaknings-samarbete.

De bilaterala mötena på ledningsnivå med svenska kustbevakningen (KBV) sköts upp 2020. Det operativa samarbetet med svenska kustbevakningen har dock fungerat normalt och delvis till och med varit mer livligt än tidigare. Kontakten med den svenska polisen ökade i praktiken inte under 2020. På grund av verkställandet av övervakningen av de inre gränserna har Gränsbevakningsväsendet ökat kontakten med Finnmarks och Troms polisdistrikt i Norge genom videokonferenser. Under mötena har man utbytt information om parternas respektive begränsningar gällande inresa, coronavirussituationen inom respektive parts ansvarsområden samt andra aktuella frågor. En nyhet i informationsutbytet med Norge var den direkta kontakten med Troms polisdistrikt. Informationsutbytet med Finnmarks polisdistrikt har varit bra redan innan kontrollen av de inre gränserna inleddes.

De nordiska länderna har stött varandra vid Arktiska kustbevakningsforumets (ACGF; Arctic Coast Guard Forum) evenemang och möten under det pågående isländska ordförandeskapet.

Ministrarna med ansvar för inrikesfrågor i de nordiska länderna diskuterade under videomöten som hölls fyra gånger i maj–juni 2020, där man i huvudsak behandlade coronarestriktionernas inverkan på gränssituationen.

Invandrings- och medborgarskapsärenden, inkl. samarbete kring invandring och flyktingar

Den nordiska samarbetsgruppen på minister- och ämbetsmannanivå (Nordisk samrådsgrupp på hög nivå i flyktingfrågor, NSHF) som lyder under inrikesministerierna fortsatte trots pandemin samarbeta aktivt i invandrings-, asyl- och medborgarskapsfrågor. Under berättelseåret var Finland ordförande för NSHF. Vid ministermötet och i ämbetsmannagruppen på hög nivå utbyts information framför allt i invandrings- och asylfrågor. På grund av pandemiläget ordnades både ministermötet i december och mötet i ämbetsmannagruppen på hög nivå i november via videoförbindelse. Vid sidan av beredningen av migrations- och asylnpolitiken, utvecklingen av lagstiftningen och statistiköversikter behandlas också mer konkret aktuella frågor som gäller bland annat asylansökan, återvändande och återsändande, medborgarskapsfrågor samt vidarebosättning.

Inom ramen för NSHF finns fyra tematiska underarbetsgrupper, av vilka arbetsgruppen för återvandring och återvändande och arbetsgruppen för vidarebosättning (resettlement) hör till IM:s förvaltningsområde. ANM ansvarar för integrationsarbetsgruppen (ANM) och arbetsgruppen för arbetskraftsinvandring.

År 2020 samlades även NSHF:s arbetsgrupp för återvandring och återvändande aktivt för att behandla ärenden på operativ nivå. Under berättelseåret var Finland ordförande för underarbetsgruppen och ledde två videomöten som ordnades i september och november.

De nordiska länderna utbyter årligen information om förändringar i medborgarskapsärenden, författningar och praxis samt statistiska uppgifter i en arbetsgrupp som Norge var ordförande för 2020. Norge ordnade ett videomöte om medborgarskapsärenden i november.

Island var ordförande för NSHF:s arbetsgrupp som behandlar aktuella vidarebosättningsfrågor på operativ nivå i början av 2020. Samarbetsgruppen sammanträdde inte under berättelseåret utan informationsutbytet fortsatte per e-post.

De nordiska länderna diskuterar också tillämpningsfrågor för personers fria rörlighet i en EES-arbetsgrupp som sammanträtt mer sällan. Mellan mötena har information utbytts per e-post mellan personer som ingår i nätverket.

Samarbete i anslutning till integration av flyktingar och invandrare

Nordiska ministerrådet har sedan 2016 verkställt ett samarbetsprogram för främjande av integration av flyktingar och invandrare. Målet med programmet är att stödja främjandet av integration i Norden genom att stärka samarbetet mellan de nordiska länderna, stödja erfarenhetsutbyte och utveckling av god praxis samt ny kunskap.

Finland har de senaste åren intresserat sig särskilt för exempel från de övriga nordiska länderna som har att göra med förbättring av sysselsättningen bland invandrare, inklusive sysselsättningen bland dem som har den svagaste ställningen på arbetsmarknaden samt integrationen av invandrarkvinnor som vårdar sina barn hemma. Även det övergripande främjande av invandrarnas delaktighet, förbättrande av samhällets öppenhet samt samarbete med medborgarorganisationer och tredje sektorn är frågor där vi har kunnat se exempel från andra länder.

Under 2020 har tyngdpunkten i samarbetet i anslutning till främjande av integration legat på covid-19-pandemins inverkan på invandrares integration, i invandrares sysselsättning och språkinläring, medborgarsamhällets roll samt i bekämpningen av hedersrelaterat våld.

Samarbete inom räddningsbranschen, särskilt det s.k. Hagasamarbetet

Under 2020 intensifierades det nordiska samarbetet inom området civil beredskap, beredskap och räddningsväsende ytterligare. Coronapandemin har lyft fram frågor om krisberedskap och beredskap. Pandemin har också tydligare lyft fram ömsesidigt beroende och sårbarheter och visat vikten av fungerande beredskap, försörjningsberedskap och hela samhällets kristållighet. Dagens kriser känner inga statsgränser och den nationella beredskapen behöver stöd av gränsöverskridande samarbete.

De nordiska ministrar som ansvarar för den civila beredskapen, beredskapsfrågor och räddningsväsendet i sammanträdde via video under ministermötet för det så kallade Hagasamarbetet den 11 december 2020. Mötet var ett samarbetsmöte som grundade sig på den så kallade Hagadeklarationen.

Målet med Hagasamarbetet är att stärka de nordiska samhällenas förmåga att reagera på allvarliga olyckor och kriser och därigenom skapa en stark kristållighet. Hotbilderna, riskerna och sårbarheterna är i stor utsträckning likadana i alla de nordiska länderna. Det nordiska samarbetet mellan räddningsväsendet och den civila beredskapen betonas också i andra internationella sammanhang. Tillsammans kan vi påverka och agera starkare såväl i Europeiska unionen (t.ex. EU:s räddningstjänstsamarbete, som även Norge och Island deltar i) som i andra internationella sammanhang.

Danmark var ordförande för Hagasamarbetet 2020. Innan pandemin bröt ut ordnades ett fysiskt ämbetsmannamöte i Köpenhamn i februari. Därefter övergick man till videomöten. Vid ministermötet i december godkändes Köpenhamns konklusioner om verksamheten inom Hagasamarbetet. Förutom arbetsprogrammet, som betonar samarbete kring skogsbränder, CBRN-hot och nödkommunikation, betonades behovet av att intensifiera samarbetet mellan den politiska Haganivån och den verkställande nivån (ämbetsverk). Det är viktigt att ge och ta emot gränsöverskridande hjälp och dessa processer och lagstiftningen ska granskas under 2021. I slutsatserna hänvisades det dessutom till cyberhot och hur de kan bemötas inom samarbetsområdet. Finland är ordförandeland för Hagasamarbetet 2021.

Räddningsöverdirektörer

De nordiska överdirektörerna för civil beredskap och räddningsväsendet har sammanträtt flera gånger under pandemin 2020. Mötena har varit inofficiella videomöten där man har utbytt mycket information om pandemiläget. I de övriga nordiska länderna har beredskapsmyndigheterna ett omfattande mandat, till exempel koordinering av vaccinering e.d. Årets enda officiella överdirektörmöte hölls som videokonferens i september medan Danmark var ordförandeland. På mötet diskuterades situationen under coronapandemin, bästa praxis samt det så kallade rescEU i EU:s räddningstjänstmekanism och det nordiska samarbetet i anslutning till detta.

EU-samarbete inom räddningsväsendet

De nordiska länderna har under året intensivt samordnat sina EU-åtgärder inom räddningstjänsten, i synnerhet inom helheten som kallas CBRN (chemical, biological, radiological, nuclear).

Polissamarbete

Det nordiska polissamarbetet är direkt och resultatrikt och till grund för samarbetet ligger traditionell nordisk samhörighet och jämbördighet. Samarbetet grundar sig på de olika polisområdenas underarbetsgrupper och nätverk som övervakas strategiskt av överdirektörerna. I underarbetsgrupperna behandlas gemensamma nordiska frågor såsom brottsbekämpning, trafiksäkerhet, materialanskaffning, samarbete mellan kriminallaboratorier, it-brottslighet, utbildning och allmän ordning och säkerhet. Underarbetsgrupperna rapporterar först om sin verksamhet till polisdirektörernas grupp, som fungerar som ledare för den operativa samsamarbetsverksamheten. Polisöverdirektörerna utvärderar och godkänner de behandlade ärendena slutgiltigt.

År 2020 var Danmark ordförande för det nordiska polissamarbetet och skötte det exemplariskt trots pandemin. Möten mellan nordiska polischefer, överdirektörer och arbetsgrupper ordnades med hjälp av regelbunden videokontakt. Det viktigaste ärenden som behandlades var de utmaningar och nationella situationer och arrangemang som pandemin orsakat för polisverksamheten. Övriga standardfrågor, såsom rapportering och utvärdering av expertgruppernas och -nätverkens verksamhet, fick mindre utrymme. Det danska ordförandeskapet förlängdes till den 31 augusti 2021, sedan står Norge i tur att vara ordförande. Det är meningen att man ska återgå till standardsamarbetet 2021, om pandemiläget tillåter det.

Bilateralt samarbete

Finland och Sverige har förhandlat om ett fördrag om att effektivisera polissamarbetet vid landgränserna. Avsikten är att färdigställa avtalet sommaren 2021.

PTN

PTN (Polis och Tull i Norden) är ett nordiskt samsamarbetsforum mellan polisen och Tullen. Ursprungligen fokuserade PTN enbart på bekämpning av narkotikabrott, men senare har verksamheten blivit ett sektorsövergripande samarbete som grundar sig på kunskapsbaserad verksamhet. Norge var ordförande för PTN 2020. Under det norska ordförandeskapet fortsatte diskussionen om att göra PTN-samarbetet så samordnat som möjligt med de europeiska prioriteringarna för brottsbekämpning och man kom fram till detta tillvägagångssätt. Inom ramen för PTN-samarbetet genomfördes även operativt samarbete, i synnerhet mot it-brottslighet och organiserad egendomsbrottslighet. En av de viktigaste samsamarbetsformerna är de nordiska kontaktpersoner som polisen och tullen skickar till olika relevanta mälländer. För närvarande är 33 personer placerade i 18 olika länder.

Samarbete för att bekämpa radikaliserings och extremism

De nordiska ministrarna med ansvar för förebyggande av radikaliserings och extremism undertecknade ett samsamarbetsavtal i januari 2015. Enligt avtalet träffas de ansvariga ämbetsmännen vid de ministerier som ansvarar för verksamheten regelbundet 2–3 gånger per år. År 2019 beslöt man att utöka samsamarbetet mellan nätverket mellan ministerierna och nätverket Nordic Safe Cities. Nordic Safe Cities är ett nätverk vars verksamhet inled-

des på initiativ av Nordiska ministerrådet 2016 efter terroristattacker i Köpenhamn. Nätverket stöder kommuner, polisen och andra lokala aktörer i arbetet med att öka städernas säkerhet och förebygga hat, våldsextremism och andra hot mot kommuninvånarna. I slutet av 2020 ingick 19 städer i nätverket, och dessutom deltar städer som inte är permanenta medlemmar i nätverket i evenemang som ordnas. Nordic Safe Cities koordinerar arbetsgruppens verksamhet mellan ministerierna.

Samarbete i samiska frågor

Det nordiska samarbetet i samiska frågor sker å ena sidan i det nordiska ämbetsmannaorganet för samiska frågor som grundar sig på Nordiska rådets rekommendation 13/1962 och å andra sidan i Nordiska ministerrådet (inget eget ministerråd) i samband med samordningen av samiska frågor i Finland, Sverige och Norge vid de gemensamma mötena mellan de ansvariga ministrarna och ordförandena för sametinget i dessa länder. Samiska frågor hör i Finland till justitieministern, i Sverige till kultur- och demokratiministern och i Norge till region- och digitaliseringsministern. Ämbetsmannaorganet består av delegationer från Finland, Sverige och Norge, som var och en består av minst tre ämbetsmän som representerar regeringen och sametinget i landet i fråga.

År 2020 var Finland ordförandeland i arbetet med samiska frågor. Samarbetsorganet för ämbetsmän sammanträdde den 3 september 2020, på grund av coronavirusepidemin på distans. På mötet behandlades klimatförändringens konsekvenser för samerna, gränsområdessamarbetet, främjandet av goda befolkningsrelationer, hatretorik och politiken beträffande stora rovdjur. På mötet bereddes dessutom dagordningen för höstens ministermöte och information om aktuella frågor utbyttes.

Det gemensamma mötet för ministrarna som ansvarar för samiska frågor och ordförandena för sametinget ordnades den 18 november 2020, också det på distans. Ministrarna och ordförandena diskuterade den fortsatta behandlingen av nordiska samekonventionen samt organiseringen av det samiska språkorganet Sámi Giellagáldu och coronaepidemins konsekvenser för samerna. Dessutom beslöt man att intensifiera dialogen kring den rasism och hatretorik som samerna möter. En gemensam skrivelse om ämnet bereddes och publicerades i januari-februari i de tre länderna. Ministrarna och ordförandena diskuterade också möjligheterna att främja användningen av samiska i digitala miljöer. I samband med mötet delades samiska språkpriset Gollegiella ut, som år 2020 tilldelades lektor Ellen Pautamo (Ergon Máreha Anne Elle-Máret) från Tammerfors och språkexpert Jonar Thomasson från Limingen.

Ungdomssamarbete

NORDISKA BARN- OCH UNGDOMSKOMMITTÉN (NORDBUK)

NORDBUK har trots de utmaningar coronaviruset inneburit fungerat normalt. Två av de tre planerade arbetsmötena hölls på distans. Kommittén sammanträdde tre gånger under året: den 11 februari, den 15 juni och den 18 november 2020. Finlands representanter i Nordbuk är Niclas Risku, överinspektör för ungdomsväsendet, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland samt studerande Karolina Lång, Ungdomssektorns takorganisation i Finland Allians (ungdomsrepresentant).

Liksom tidigare år överförde kommittén största delen av sin budget till stödprogrammet Norden 0-30. Stödprogrammet samordnas och handläggs av NKK (Nordisk Kulturkontakt) med hjälp av en expertgrupp som utsetts av kommittén. År 2020 tog NKK emot 83 ansökningar och 30 projekt beviljades sammanlagt 640 303 € i understöd. 17 ansökningar kom från Finland och 5 av dem fick understöd. Det uppskattade deltagarantalet i de projekt som beviljats stöd i Finland är sammanlagt 741 personer. Den vanligaste orsaken till ett negativt beslut var otillräckligt samarbete mellan länderna. Ett villkor för att understöd ska beviljas är att minst tre länder deltar i projektet.

År 2020 genomförde kommittén bland annat följande projekt:

- [”Barns och ungas delaktighet i Nordiska ministerrådets arbete: Principer och förhållningssätt”](#): Publicering av handbok för barns och ungas delaktighet i Nordiska ministerrådets arbete. Handboken lämpar sig också väl för andra processer.
- [”Nordiska ministerrådets verksamhetsprinciper – hållbar utveckling, jämställdhet samt barns rättigheter och ungas perspektiv i ministerrådets arbete”](#): Publikation om Nordiska ministerrådets principer för hållbar utveckling, jämställdhet samt barns rättigheter och ungdomars perspektiv i beslutsfattandet.
- Analys av stödprogrammet Norden 0-30 för att förbättra tillgängligheten

Fortlöpande projekt som inletts under 2020 är till exempel följande:

- ”Barn och ungas rätt till att bli hörda – Coronakrisens konsekvenser för utsatta barn och unga i Norden”: I projektet utreds coronas långvariga konsekvenser för barn och unga. Projektet genomförs 2020–2024 i samarbete med Nordens välfärdscenter.
- Nordiska ungdomsindikatorer: I projektet utreds eventuella gemensamma indikatorer för att beskriva de ungas levnadsförhållanden i Norden. Projektet genomförs tillsammans med Nordregio.

Projekt där Nordbuk har fungerat som delgenomförare och delfinansär:

- [”Demokrati og klimaengasjement i Norden: Felles retning, ulike løsninger”](#)
- Nordiskt barnforum 2020

UNGDOMENS NORDISKA RÅD UNR, UTBYTESPROGRAMMET NORDJOBBS OCH POHJOLA-NORDENS UNGDOMS-FÖRBUND

De mest synliga samarbetsformerna inom det nordiska ungdomssamarbetet var vid sidan av förbundets egen verksamhet Ungdomens Nordiska Råd och utbytesprogrammet Nordjobb, som koordineras av Pohjola-Nordens Ungdomsförbund (PNU) i Finland. I slutet av oktober ordnade Ungdomens Nordiska Råd (UNR), som lyder under Nordiska rådet (NR), sitt årliga sammanträde på distans. År 2020 var temat "Norden i skolan" och sammanträdet samlade cirka 50 ungdomar från olika nordiska länder. Ungdomspolitikerna valde ett nytt presidium och höll en diskussion om effekterna av covid 19-pandemin på det nordiska samarbetet. År 2020 var finska Nicholas Kujala ordförande för UNR fram till sessionen då isländskan Aldís Mjöll Geirsdóttir valdes till president år 2021.

Nordjobb som fyllt 35 år och som i huvudsak finansieras av Nordiska ministerrådet (NMR), har som mål att erbjuda 18–30-åriga nordiska ungdomar sommarjobb, bostad samt kultur- och fritidsprogram i Norden. Detta ökar rörligheten på den nordiska arbetsmarknaden samt kännedomen om nordiska språk och kulturer. År 2020 fick 5 unga sommarjobb i Finland via Nordjobb. Av dessa var 4 nordbor och en var medborgare i både Estland och Finland. I Finland finns arbetsplatserna i huvudstadsregionen, Åbo, Tammerfors och Österbotten, men 2020 hade endast huvudstadsregionen Nordjobb-arbetare.

År 2020 fick 101 finländska ungdomar jobb i de övriga nordiska länderna jämfört med 273 Nordjobbare 2019. Över 630 finländare lämnade in en ansökan till Nordjobb, vilket motsvarar cirka 37 procent av alla ansökningar. Pandemin påverkade märkbart ungdomars rörlighet både på grund av resebegränsningar och inställningar. År 2020 marknadsfördes Nordjobb-programmet för tredje året för arbetsgivare i Lappland och för första gången fick finländska ungdomar söka jobb även i Finland på grund av resebegränsningarna. Nordjobb presenterades för unga i olika gymnasier, på läroanstalter, mässor och i studentorganisationer i hela Finland i början av året och i Lappland under hösten. På grund av omständigheterna under pandemin genomfördes marknadsföringen i större utsträckning med digitala metoder.

PNU erbjuder mångsidigt program i Finland och övriga Norden för sina medlemmar, medlemsorganisationer och för dem som är intresserade av nordiska teman. PNU har åtta lokalavdelningar runt om i Finland, 27 medlemsorganisationer och cirka 3 000 personmedlemmar. I början av året organiserade PNU i samarbete med miljöministeriet en nationell workshop om biodiversitet för ungdomar, som var en del av NR:s och NMR:s biodiversitetsprojekt, vars syfte var att engagera ungdomar i processen för att reformera konventionen om biologisk mångfald. Workshoppen samlade unga runt om i Finland för att diskutera tryggheten av den biologiska mångfalden och föra fram deras ståndpunkter om detta.

De mötesbegränsningar som pandemin medförde förde med sig nya verksamhetskoncept, bland annat diskussionsmötena Snack om Norden (Puhetta Pohjolasta) med en låg tröskel med kända nordiska kultur- och politiska profiler samt olika frågesportsevenemang via digitala plattformar. PNU:s prioritering och det innehållsmässiga temat för 2020 var "Norden i världen". I pamfletten Norden i världen lyfte de unga det nordiska samhällets värderingar högt som svar på globala dystopier och betonade det nordiska samarbetets möjligheter att lyfta fram hållbarhet, demokrati och mänskliga rättigheter i en föränderlig värld. Publikationsevenemanget där unga skribenter fick debattera med dystopiska författare var ett populärt evenemang och streamades via tre olika kanaler.

PNU fäste också uppmärksamhet vid de ökade gränshindren 2020 genom att samla in svar på de gränshinder som unga upplever. Svaren lyftes fram i en gemensam diskussion med nordiska samarbetsministern Thomas Blomqvist, i kontakten med Nordiska gränshinderrådet samt i en kampanj på sociala medier. I samarbete med Kritikbyrån, Folkhälsan, Nordisk kulturkontakt, Nordjobb Sverige och unga erfarenhetstalare ordnades tre olika informationstillfällen på olika digitala plattformar för studerande som är intresserade av nordiska studie- och arbetsmöjligheter.

Främjande av användningen av svenska språket

Nätverket Svenska nu erbjuder olika läroämnesöverskridande program för att stöda svenskundervisningen i finskspråkiga skolor. Programmen är avgiftsfria för skolorna och i utbudet ingår allt från workshops och föreläsningar till filmvisningar samt teater- och musikföreställningar. Nätverkets skolprogram uppfyller målen i de nationella läroplanerna genom att stöda språkpedagogiken samt elevernas språkliga medvetenhet och uppväxt till skickliga språkbrukare i en kulturellt och språkligt mångfacetterad värld. Programmen bygger på interaktion mellan artisten och eleverna och verksamhetens syfte är att uppmuntra eleverna till att våga använda den svenska de kan och att väcka elevernas intresse för språk.

År 2020 var ett exceptionellt år för skolorna och för Nätverket Svenska nu. Fram till medlet av mars förverkligades programmet som planerat med skolbesök, teaterturnéer, Kulturturen och bl.a. en aktiv närvaro under Educa-mässan. Det nya läromaterialet Vetamix: högtider, som utvecklades i samarbete med Svenska Yle, lanserades i januari.

En stor framgång under verksamhetsåret var att första säsongen av det samnordiska musikprojektet Nordiska Band kunde slutföras som planerat med workshoppar i Lund och Oslo. Musikintresserade gymnasiestuderande från Finland, Sverige och Norge bildade samnordiska musikgrupper som arbetade under ledning av deras musiklärare. Utöver musicerandet fick eleverna lära ut sitt språk och sin kultur till sina bandmedlemmar under ledning av deras svensklärare. Svenska nu utarbetade ett koncept för tandem-inläringen i projektet. Musikgymnasierna Vaskivuoren lukio (Vanda), Puolanmäen lukio (Åbo), Gymnasieskolan Spyken (Lund) och Edvard Munch videregående skole (Oslo) medverkade i Nordiska Band.

Efter att Covid19-epidemin bröt ut i Finland och myndigheterna införde restriktioner, var Svenska nu tvungen att anpassa sin verksamhet och inhibera planerade skolturnéer. Under vårens skolstängning erbjöd Svenska nu i stället tips och material för distansundervisningen. Svenska nu:s videomaterial för distansundervisningen sågs 22 642 gånger under året.

Hösten 2020 ägde utomstående personer inte tillträde till skolorna och därmed utvecklade Svenska nu olika virtuella skolprogram med interaktiva element. Utvecklingsarbetet utmynnade i tolv virtuella program inklusive nya samarbeten med de kända svenska besöksmålen Skansens utomhusmuseum och Kolmårdens djur-

park. Utöver de virtuella programmen kunde program i utomhusmiljöer samt vissa teaterföreställningar genomföras som fysiska besök. Sammanlagt lanserade Svenska nu sexton nya program och åtta nya läromaterial under verksamhetsåret.

År 2020 nådde Svenska nu 42 367 elever i hela landet. Nätverket genomförde 401 workshoppar och lektioner samt 456 föreställningar och guidningar. Totalt 267 skolor medverkade i programmen. Sammanlagt 4 178 lärare deltog i fortbildningar och skolprogram samt besökte Svenska nu:s bord under mässor. De övriga kontakterna från bl.a. beslutsfattareträffar, webinarier och filmvisningar uppgick till 2081 kontakter.

Den svenska författaren och redaktören Victoria Rixer besökte Itis gymnasium den 5 mars 2020. Bild: Svenska nu

I början av oktober 2020 inleddes en utomhusturné riktad till barn, Virkeä Varti – En rolig kvart, med Matilda Anttila och Catrine Krusberg. Bild: Svenska nu

BILAGOR

Nordiska ministerrådets budget 2020

Nordiska ministerrådets budget för 2020 uppgick till 967 547 000 danska kronor. Budgeten täcks nästan helt med betalningsandelar från de olika nordiska länderna som graderas på basis av ländernas bruttonationalinkomst. Självstyrenas andelar i Nordiska ministerrådets budget ingår i moderländernas betalningsandelar.

Ländernas budgetandelar 2018–2020 (milj. DKK i gängse priser)						
	2018		2019		2020	
Danmark	197,8	21,1%	201,8	21,4%	207,5	21,8 %
Finland	150,9	16,1 %	155,6	16,5%	158,3	16,6%
Island	9,4	1,0 %	12,3	1,3%	14,5	1,5 %
Norge	283,1	30,2 %	267,9	28,4%	265,4	27,8%
Sverige	296,2	31,6%	305,6	32,4%	308,3	32,3%

Växelkursen har varit 1 € ≈ 7,44 DKK.

Budgeten för 2020 (967 547 000 danska kronor) motsvarar cirka 130 miljoner euro. Finlands betalningsandel på cirka 28 miljoner euro innehåller dessutom en utjämningsavgift som baserar sig på statsfördraget om de nordiska ländernas tillgång till högre utbildning.

Budgeten har varit något nedåtgående i förhållande till medlemsländernas BNI. De senaste årens budgetering har utgått från en oförändrad men prisjusterad ram.

Budgeten för 2020 bereddes i samarbete med Nordiska rådet.

Budgetboken för 2020, som också kan beställas i tryckt form, finns i en skandinavisk språkversion och som ett sammandrag på finska på adresserna:

<https://norden.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1324355&dswid=5918>

<https://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:1417384/FULLTEXT01.pdf>

Nordiska möten, seminarier och konferenser 2020

POLITISKA RIKTLINJER FÖR DET NORDISKA SAMARBETET

Statsministrarnas samarbete

- 25.6 Nordiskt statsministermötet (N8)
- 27–28.10 Nordiska statsministermöten virtuellt i samband med NR:s session:
- 27.10 Möte med NR:s presidium
- 27.10 Möte med NR:s medlemmar och FN:s generalsekreterare António Guterres
- 28.10 Nordiskt statsministermötet (N8)

Samarbetsministrarnas samarbete

- 10.1 NSK, Köpenhamn
- 3.2 NSK, Köpenhamn
- 4.2 MR-SAM, Köpenhamn
- 18.3 MR-SAM, virtuellt möte
- 17.4 MR-SAM, virtuellt möte
- 20.4 NSK, virtuellt möte
- 13.5 NSK, virtuellt möte
- 22.6 NSK, virtuellt möte
- 23.6 MR-SAM, virtuellt möte
- 9.9 NSK, virtuellt möte
- 10.9 MR-SAM, virtuellt möte
- 26.10 NSK, virtuellt möte
- 27.10 MR-SAM, virtuellt möte
- 20.11 NSK, virtuellt möte
- 23.11 MR-SAM, virtuellt möte
- 8.12 NSK, virtuellt möte

Nordiskt utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiskt samarbete

- 16.3 N5 utrikesministrarna, telefonmöte (statssekreterare Sumuvuori)
- 20.3 N5 utrikesministrarna, virtuellt möte (utrikesminister Haavisto)
- 26.3 N5 utrikesministrarna, virtuellt möte (statssekreterare Sumuvuori)
- 2.4 N5 utrikesministrarna, virtuellt möte (utrikesminister Haavisto)
- 17.4 N5 utrikesministrarna, virtuellt möte (utrikesminister Haavisto)
- 4.5 N5 utrikesministrarna, virtuellt möte (statssekreterare Sumuvuori)
- 24.6 N5 utrikesministrarna, virtuellt möte (utrikesminister Haavisto)
- 17.9 N5 utrikesministrarna, virtuellt möte (utrikesminister Haavisto)
- 28.10 N5 utrikesministrarna + NR:s presidium, virtuellt möte (statssekreterare Sumuvuori)
- 21.12 N5 utrikesministrarna, virtuellt möte (utrikesminister Haavisto)

Samarbete i utvecklingsfrågor

- De nordiska utvecklingsministrarnas möten:
- 27.3 Virtuellt möte (ordf. Norge)
- 8.4 Virtuellt möte (ordf. Norge)
- 28.4 Virtuellt möte (ordf. Danmark)
- 15.5 Virtuellt möte (ordf. Finland)
- 4.6 Virtuellt möte (ordf. Island)
- 26.8 Virtuellt möte, rundabordsamtal med FN-aktörer och afrikanska länder på Danmarks initiativ
- 28.10 Virtuellt möte (ordf. Norge)
Dessutom ordnades två möten om utvecklingssamarbete (ordf. Finland och Danmark)

NORDISKT SAMARBETE INOM OLIKA SEKTORER

Kultursamarbete

	<u>Ministermöten</u>
28.5	MR-K 1/virtuellt möte
28.10	MR-K 2/virtuellt möte
	<u>Ämbetsmannakommitténs möten</u>
1.4	ÄK-K 1 virtuellt möte
22.6	ÄK-K 2 virtuellt möte
16.9	ÄK-K 3 virtuellt möte
2.12	ÄK-K 4 virtuellt möte

Viktiga händelser

Den omfattande programhelheten Nordic Bridges som skulle hållas i Kanada flyttades på grund av covid 19-pandemin fram till 2022. Den lokala samarbetspartnern Harbourfront Center har nu valt ut över 20 kanadensiska partner till projektet, men de nordiska deltagarna väljs ut som bäst.

Utbildning och samarbete inom forskningsområdet

	<u>Ministermöten</u>
3.12	MR-U 1 virtuellt möte
	<u>Ämbetsmannakommitténs möten</u>
5.2	ÄK-U 1 Köpenhamn
30.3	ÄK-U extra virtuellt möte
12.5	ÄK-U extra virtuellt möte
10.6	ÄK-U 2 virtuellt möte
1.12	ÄK-U 3 virtuellt möte

Miljö

	<u>Miljö- och klimatministrarnas möten (MR-MK)</u>
30.4	Virtuellt möte
28.10	Virtuellt möte
	<u>Ämbetsmannakommittén (EK-MK)</u>
26.2	Köpenhamn
5.5	Virtuellt möte
9.6	AU
10.6	Virtuellt möte
1-2.12	Virtuellt möte

Det första mötet för styrgruppen för *harmonisering av byggsektorn* (virt.) hölls den 20 augusti 2020. Ministermötet om *boende och byggande* hölls den 14 september 2020.

Närings-, energi- och regionalpolitik

	<u>Ministermöte om näringspolitik (MR-N)</u>
1.9	Virtuellt möte
	<u>Möten i ämbetsmannakommittén för näringspolitik (ÄK-N)</u>
2.3	Köpenhamn
23.4	Virtuellt möte

15.5	Extra virtuellt möte
8.6	Extra virtuellt möte
30.6	Extra virtuellt möte
2.9	Virtuellt möte
4.12	Virtuellt möte

Energipolitik

MR-E

26.5	Virtuellt möte
------	----------------

ÄK-E

19.2	Virtuellt möte
22.4	Virtuellt möte
28.5	Virtuellt möte
10.9	Virtuellt möte
9.12	Virtuellt möte

Regionalpolitik

ÄK-R

4.2	Köpenhamn
27.5	Virtuellt möte
16.9	Virtuellt möte
25.11	Virtuellt möte

Nordiskt samarbete inom ekonomi- och finanssektorn

29.10	<u>MR-Finans</u> , virtuellt möte
26.2	ÄK-Finans, Köpenhamn
21.4	ÄK-Finans, virtuellt möte
20.5	ÄK-Finans, virtuellt möte
8.9	ÄK-Finans, virtuellt möte
10.12	ÄK-Finans, virtuellt möte

Fiske och vattenbruk, jordbruk, livsmedel och skogsbruk

24.6	<u>MR-FJLS</u> , virtuellt möte
25.3	ÄK-FJLS (exekutiv), virtuellt möte
19.5	ÄK-FJLS (exekutiv), extra virtuellt möte
27.5	ÄK-FJLS (exekutiv), extra virtuellt möte
24.6	ÄK-FJLS (exekutiv), virtuellt möte som förbereder ministermötet
3.9	ÄK-FJLS (exekutiv), virtuellt möte
7.10	ÄK-FJLS (exekutiv), extra virtuellt möte
22.4	ÄK-FJLS (Fiskeri och havsbruk), virtuellt möte
21.10	ÄK-FJLS (Fiskeri och havsbruk), virtuellt möte
5.5	ÄK-FJLS (Livsmedel), virtuellt möte
4.11	ÄK-FJLS (Livsmedel), virtuellt möte
28.4	ÄK-FJLS (Jordbruk och skogsbruk), virtuellt möte
17.11	ÄK-FJLS (Jordbruk och skogsbruk), virtuellt möte

Social- och hälsovårdspolitik inkl. jämställdhetssamarbete

Inofficiella nordiska ministerrådet för hälsopolitik (MR-S); Covid-19

18.3	Virtuellt möte
2.4	Virtuellt möte

29.4	Virtuellt möte
10.6	Virtuellt möte
	<u>Nordiska ministerrådet för social- och hälsopolitik (MR-S)</u>
4.9	Virtuellt möte
	<u>Nordiska ämbetsmannakommittén för social- och hälsopolitik (ÄK-S)</u>
30-31.1	Köpenhamn
21.4	Virtuellt möte
28.8	Virtuellt möte (inofficiellt)
29-30.9	Virtuellt möte
30.11	Virtuellt möte (trojkamöte)
16.1	Nordiskt barnforum 20
17.11	Virtuell konferens om framtidens primärvård i Norden
10.12	Virtuellt seminarium om social- och hälsovården i glesbygden

Jämställdhetssamarbete

Ministerrådet för jämställdhet och LGBTI (MR-JÄM)

12.5	Virtuellt möte
5.11	Virtuellt möte
	<u>Ämbetsmannakommittén för jämställdhet och LGBTI (ÄK-JÄM)</u>
5.2	State of Nordic Fathers-seminarium, Färöarna
3-4.9.	ICMEO-konferens, Tallinn, virtuellt möte
22.10	Barbershop-konferens: Män och maskulinitet, Riga, virtuellt möte
25.11	Virtuellt offentliggörande av rapporten Angry Internet

Arbetslivsrelaterat samarbete

12.6	<u>Ministerrådet för arbetsliv (MR-A)</u> , inofficiellt virtuellt möte
19-20.2	Ämbetsmannakommittén för arbetsliv (ÄK-A), Färöarna
6-7.10	Ämbetsmannakommittén för arbetsliv (ÄK-A), virtuellt möte

Lagstiftnings-samarbete och annat rättsligt samarbete

15.5	ÄK-JUST, virtuellt möte
31.8	ÄK-JUST, virtuellt möte
29.10	ÄK-JUST, virtuellt möte
27.2	Nordic-Baltic kontaktgruppen, Köpenhamn
13.11	Nordic-Baltic kontaktgruppen, virtuellt möte

Digitalisering

HNG-DIGITAL

22.1	Köpenhamn, Nordens Hus
7.5	Virtuellt möte
25.8	Virtuellt möte
26.11	Virtuellt möte
26.11	Onlinekonferens

MR-DIGITAL

6.3	Köpenhamn
1.10	Mötet ställdes in på grund av att deltagare saknades

ÖVRIGT NORDISKT SAMARBETE

Gränshinderarbete, gränshindersrådets möten

20–21.1	Köpenhamn
3.4	Virtuellt möte
8.6	Virtuellt möte
21.9	Virtuellt möte
10.11	Videomöte
2.12	Virtuellt möte

Hållbar utveckling

Nordiska expertgruppen för hållbar utveckling

5.2	Virtuellt möte
26.5	Virtuellt möte
15.6	Virtuellt möte
15.9	Virtuellt möte
24.11	Virtuellt möte
8.12	Virtuellt möte

Trafik

De viktigaste mötena och evenemangen som kommunikationsminister Timo Harakka har deltagit i: Under covid 19-pandemin har det nordiska samarbetet inom trafiksektorn aktiverats särskilt mellan trafikministrarna. De nordiska trafikministrarna höll aktivt kontakt med varandra nästan varje vecka på ad hoc-basis på distans så fort ärenden krävde under 2020.

10.2 2020 Möte med Sveriges infrastrukturminister Tomas Eneroth 11-12.11. 2020 Evenemanget 5G Techritory Forum 2020 (virtuellt möte).

Samarbete inom gränssäkerhetsområdet

Ministrarna med ansvar för inrikesfrågor i de nordiska länderna diskuterade under videomöten som hölls fyra gånger i maj–juni 2020, där man i huvudsak behandlade coronarestriktionernas inverkan på gränssituationen.

Samarbete inom räddningsväsendet

Danmark var ordförande för Hagasamarbetet 2020. Innan pandemin bröt ut ordnades ett fysiskt ämbetsmannamöte i Köpenhamn i februari.

De nordiska ministrar som ansvarar för den civila beredskapen, beredskapsfrågor och räddningsväsendet i sammanträdde via video under ministermötet för det så kallade Hagasamarbetet den 11 december 2020.

De nordiska överdirektörerna för civil beredskap och räddningsväsendet har sammanträtt åtskilliga gånger under pandemin 2020. Mötena har varit inofficiella videomöten där man har utbytt mycket information om pandemiläget. Årets enda officiella överdirektörmöte hölls som videokonferens i september medan Danmark var ordförandeland.

Polissamarbete

Möten med nordiska polischefer, överdirektörer och arbetsgrupper ordnades genom regelbundna videoförbindelser när Danmark var ordförande

Ungdomssamarbete

24.1	Nationell workshop för unga om biodiversitet i samarbete med miljöministeriet
18.5, 25.5 och 2.6	Diskussionstillfällena Snack om Norden
9.10	Norden i världen - publicering av pamflett
24.10	Ungdomens Nordiska Råds session i samband med NR:s 72:a session, virtuellt möte
24–26.11	Alternativ Norden - informationsmöten om nordiska karriärmöjligheter
24.11	Presentation av Gränshinderkampanjen och förbundets höstmöte
30.11–4.12	Presentationsvecka för Gränshinderkampanjen